

Karel Makoň

Kritika Abdruschinovy nauky

1949

Zlín

Autor zakazuje jakékoliv úpravy textu (včetně gramatických)

(Přepsáno z ručně psaného originálu do 23. května 1949.)

Úvodem

Vy, kteří jste si přečetli vznešenou nauku Bible, Bhagavad-gity nebo Tao-tekingu a dovedli jste se podivovati hluboké jednotě myšlení, jež vládne ve všech druzích náboženství, budete se patrně divit, že jsem se vůbec pustil do rozboru knihy "Ve Světle Pravdy" - Poselství Grálu - od Abdruschina. Vždyť dostane-li se vám do ruky po průpravě v jiné duchovní četbě čistějšího zrna, museli jste téměř na každé stránce nacházeti rozpory s pravdou, jak jste se s ní setkávali ve všech svatých písmech všech dob a národů a u všech hlasatelů těchto pravd, bez rozdílu rasy a náboženství.

Domníváte se tedy, že přistupuji k Abdruschinovu učení jen proto, abych rozbořil jeho umělou stavbu. Před deseti nebo patnácti léty, bych to byl učinil bez nejmenších výčitek svědomí, ale od té doby jsem poznal tolik

různých přívrženců polopravd a vyložených lží nepřístupných jinému mínění, než které sami zastávali, že jsem si častokrát musel klást asi tuto otázku: "Způsobíš u těchto lidí svým výkladem něco jiného, než pouhé pohoršení?" Nebo: "Můžeš zaručit, že povede-li se ti zbourat jejich falešnou nauku, že se ti stejně dobře podaří postavit pro ně novou budovu pravého, lepšího poznání, když nejsou ti, kdo fanaticky zastávají nějakou nauku, přístupni jiné klidné úvaze bez předsudků?"

A tak si myslím, že jen ten má právo kritisovat, komu jde jen a jen o dobro těch, jimž kritika patří, a který může zaručit, že dobro svou kritikou opravdu způsobí. V tomto případě zastánců Abdruschina - říká se jim také Grálovci - mám opravdu malou naději být prospěšným, a to z důvodů, které jsou nasnadě. Mezi zastánce Abdruschina nemůže patřit nikdo, kdo si toho více přečetl z náboženských knih a měl štěstí přijít na knihy dobré. Byl by již pouhým srovnáváním přišel na všechny nedostatky, na něž jsem přišel sám. K tomu totiž není třeba zvlášť nadaného člověka, jak snadno dokáži dále. Člověk nesečtělý, postavený rovnou před Abdruschinovo učení, je neustále ujišťován všemi možnými i nemožnými způsoby, že není vyššího učení, než je učení Abdruschinovo a že dokonce ani Kristus nemohl a nesměl toho tolik říci, co Abdruschin. Nesečtělý člověk opravdu pozná, že toho Abdruschin řekl věru dost. Je toho v češtině na sedmset stránek. Tato mnohomluvnost mnohé lidi přesvědčí o tom, že Abdruschin mluvil pravdu, protože v celé knize vyvíjí autor značný tlak na čtenáře sugestivními domluvami jako: "Co je dobré a co je zlé, to cítí každý nevýslovně až do konečku svých prstů." (str. 34.) Taková zcela nesprávná tvrzení mají čtenáře ukolébat ve vědomí, že v prostotě podání Poselství nemůže být nepravd. My však ale dobře víme, jak např. apoštolové Kristovi do poslední chvíle Jeho života, necítili jasně, co je pravda a co je dobro a zlo. A jaký měli příklad! My víme dobře, jak celé lidstvo až dodnes neví, co je dobré a zlé a necítí mnohdy křivdy, které páše, protože špatně hodnotí, špatně rozeznává. Nedejte se proto mýlit, čtenáři Poselství. Schopnost rozeznávací získali např. apoštolové až po seslání Ducha Svatého, a nikdo z vás není mezi těmi, kdo se může pochlubit tímto darem. Proto musíme všichni společně dbáti spíše jiné poučky Abdruschinovy: "Kdo přijímá a vyznává jako své přesvědčení důležité věci, aniž se ptá, projevuje tím bezmeznou lhostejnost, ale žádnou pravou víru" (str. 376) Nebo: "Dokonalost ti nemůže poskytnouti jednotlivc, nýbrž jen celé lidstvo v různosti své povahy a vlastností." (str. 47) nebo konečně: "Pošetilec, který používá cizích pomůcek ve formě hotových názorů, jde svou cestou jen jako o berlích a vlastní zdravé údy vyloučil" - Hned v úvodu. - měl bych tedy jakousi naději, že můj rozbor bude účelný, kdybyste přemýšleli nejen o mých vývodech, ale také, o nauce Abdruschinově. Není hodno člověka, aby se dal odradit od přemýšlení pobídnutím k bezmeznému obdivu, i když vás např. Abdruschin ujišťuje, že některé výroky v Bibli o Synu Člověka platily jen a jen jemu. Je přece dosti osobně známo, že Abdruschin nebyl ani prvním a patrně nebude ani posledním, kdo se považuje za vtěleného Boha. V nedávné době se stejným nedostatkem trpělo učení Bahá-u-láhovo. České vydání jeho poselství lidstvu není uvedeno nikým menším než T. G. Masarykem a přeloženo Pavlou Mourou, která jak jsem slyšel, že kdysi se chtěla ujmout překladu Poselství Abdruschinova. Avšak mimo neodpustitelné sebezbožštění nenalzáme v Bahá-u-láhovi žádných kazů. S podivuhodnou jasnozřivostí předvídá smrtelný zápas národů na Západě a mnoho jiných

věcí. Je mi proto jasné, že by byl T. G. Masaryk nikdy nemohl napsati úvod k Poselství Abdruschinově.

Mezi zastánce Abdruschinovy dále patří ti, kdo se potřebují někomu osobně obdivovati a jejichž náboženství klidně končí u tohoto obdivu. Jsou to tedy lidé, kterým schází to nejzákladnější potřebné pro náboženský způsob myšlení - tj. schopnost abstraktního myšlení, schopnost milovati abstraktní pravdu. Je pravda, že tito lidé nemají být podle slov Kristových zatracováni, neboť "nebudete-li jako jedno z maličkých těchto, nevejdete do Království nebeského." Avšak je přece jen velký rozdíl připnouti se k osobě Kristově, než totéž učiniti s Abdruschinem. Kdyby byl Abdruschin stejně hodnotným prostředníkem mezi lidmi a Bohem, nebyl by mohl Kristus tvrditi, aniž by lhal: "Já jsem cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci, než skrze mne. Kdybyste mne znali, znali byste i mého Otce..." (Jan XIV, 6-7). Kristus jasně říká, že věčně, odevždy a navždy nikdo nepřichází k Otci, než skrze něho. Každý, kdo si osobuje toto právo, musí nutně lhát, nebo být nevědomý ve své domýšlivosti. Chtěl bych proto na vás, abyste svůj obdiv zachovali jen Kristovi. To je jediná ochrana před falešnými proroky a falešnými Spasiteli. O tom však bude ještě více řeči. Prosím vás však, abyste klidně považovali Abdruschina za směrodatnějšího pro duchovní své poznání, je-li vám Kristovo učení cizí, protože ještě nepřišla chvíle vašeho vystřízlivění, a lépe jest s dobrou vůlí jíti za nějakým ideálem, než nebýt schopen vůbec se hnout z místa.

Mezi zastánce Abdruschina dále patří lidé dobré vůle, a není jich málo. Chytili se toho, co se jim naskytlo, ale netouží jen po Abdruschinovi, nýbrž touží po poznání pravdy, po lepším životě a plnějším životě. Jedině k těmto mluvím a jediné u těch mohu proraziti. Ostatní, kteří už napřed vědí, že kdo se opováží míti nějakou vlastní myšlenku o Abdruschinovi, nemá pravdu, proviňuje se a zatracuje se - všichni tito ať dále nečtou. Chovají-li tento předsudek o neomylnosti Abdruschinově, nemohou čísti nic jiného, aniž by opravdu četli. Připadají mi jako oni lidé v Labyrintu Komenského, kteří mají na očích brýle mámení. S těmito brýlemi jsem však nepřistupoval k rozboru díla Abdruschinova. Vidím v něm mnohé přednosti a mnohé nedostatky, jak je můžeme zřítí v každém díle lidském. Nemíním zakrývati přednosti, ale míním je oddělití od nepravd. Po pravdě musím říci, že z mnoha knížek, které jsem si přečetl o náboženství, jsem ještě ani jednu nečetl, v níž by byla tak znamenitě zamíchaná pravda se lží. Naše století je věru příznačné pro tento způsob psaní.

Dobře jsem si vědom, jakou na sebe беру zodpovědnost rozebírám-li kriticky dílo Abdruschina. Bylo těch kritik sice v jazyku německém napsáno již více, a domnívám se, že mnohé byly duchaplnější než má, ale nemějte mi to za zlé, když budu poměrně široce podávati opačné názory, než má Abdruschin, kde toho bude zapotřebí. Jak jsem již řekl mám povinnost nejen rozbořit, ale i stavět, doplnit každou vzniklou mezeru. Jinak mé dílo nemá oprávnění a je loupež. Nemohlo by mě ospravedlnit, že loupím něco, co považuji za špatné, a že loupím jen proto, abych oloupeného zbavil velkého břemene. Vždyť má právo každý na iluse.

Je tu ale jedna důležitá pohnutka k sepsání této kritiky, o níž musím se zmínit hned v úvodu a pro níž stojí za to, tento úvod napsat. Abdruschin, na rozdíl od všech duchovních učitelů, Krista, Buddhy, Krišny nevyklučujíc, praví, že člověk nemůže dosáhnouti spojení s Bohem, a že i myšlenky na

něco podobného, je domýšlivým rouháním, kdežto všichni ostatní praví, že spojení s Bohem je cílem člověka a nejvyšším smyslem života. Musím hájit tuto pravdu Kristovu, protože tvrzení Abdruschinovo považuji za nejhorší zločin spáchaný na lidské duši, trpící odloučeností od Boha.

Buďte opatrní v předávání tohoto spisku slabým. Nezáleží mi na tom, bude-li tento sešit číst jen hrstka lidí nebo stovky, ale záleží mi na tom, aby se tyto vývody dostaly do rukou těch Abdruschinovců, kteří se nechtějí vzdát kritického uvažování.

Ve Zlíně 21. září 1948

Vývoj stvoření

Máme-li správně porozumět Abdruschinovým vývodům, musíme si v prvé řadě všimnouti jeho základního názoru na vývoj stvoření.

Praví (str. 325), že dějiny stvoření, jak jsou uloženy v Písmech, nelze chápati pozemsky a že se netýkají země. V Bibli zmíněný ráj neexistoval na zemi - v hruhomotnu, nýbrž v duchovnu, kde dosud také je.

Člověk podle něho sice pochází z ráje, ale nepochází přímo od Boha, který stojí vysoko nad rájem v tzv. Božsky-bezbytosném - Das Göttlich-Wesenlos.- Z této oblasti pocházel např. Ježíš Kristus a také Abdruschin. Ostatní lidé nikoliv. Pod tímto Božsky bezbytosným, je okruh Božsky bytosného - Göttlich Wesenhafte-, do něhož patří v první řadě čtyři archandělé, v druhé řadě malý počet Nejstarších. Z tohoto okruhu je např. Lucifer, jenž měl pomáhati celému stvoření v jeho samočinném vývoji, ale zklamal (str. 327). Na jeho místo byl potom postaven Abdruschin.

Dále praví Abdruschin doslova: "K Božsky bytosnému se pojí ráj, věčné Království Boží. Je to v první řadě jako nejbližší se nacházející vědomě-duchovně-bytosné-, das Geistig-Wesenhafte,- jež se skládá ze stvořených, věčných duchovních bytosť, které zveme také duchy. Oni jsou dokonalé ideální postavy pro všechno to, oč mohou a mají usilovati lidští duchové ve svém nejdokonalejším vývoji...Jsou duchové, kteří se nikdy nenarodili do hmotnosti. Stvořil je sám Bůh...jako první čistě duchovní...jsou skutečně podle jeho obrazu... mohou býti jen podle jeho obrazu, ne podle Něho samotného...protože čistě Božské, samo jako jediné, jest bezbytosné.

"Aby se zjevil, musí se Bůh zahaliti do Božsky bytosného." Ale ani tu nemůže jej spatřiti duchovně bytosné, nýbrž pouze Božsky bytosné. I to však jen z malé části. Neboť všechno čistě božské, musí ve své dokonalé čistotě a jasnosti oslepuvati vše, co je nebožské. Ani božsky bytosní, nemohou zřít Bohu do tváře! Rozdíl mezi Božsky bezbytosným a Božsky bytosným, jest k tomu ještě příliš veliký.

V tomto ráji vědomě-duchovně-bytosného, žije také současně nevědomě-duchovně-bytosné. Chová v sobě tytéž základy, ze kterých je složeno vědomě-duchovně-bytosné. Jsou to tedy jeho zárodky. V těchto zárodcích, jest však život v celém stvoření, který touží podle Božské vůle po vývoji. Po vývoji k uvědomění. Je to zcela přirozený a zdravý postup. Uvědomění nevědomého může však nastati jen zkušenostmi. Tato touha po dalším vývoji skrze skutečnost, pudí konečně takové zrající nebo tlačící se zárodky nevědomě-duchovně-bytosné samočinně ven, přes hranice

duchovně bytostného. Protože vypuzení nebo odraz zárodků, nemůže se díti směrem vzhůru, musí se ubíratí volnou cestou dolů."

A to je přirozené vyhnání z ráje, z duchovně bytostného, nutné pro duchovní zárodky, toužící po uvědomění! To jest také ve skutečnosti ono vyhnání z ráje, o kterém se zmiňuje Bible...Toto vyhnání, vypuzení nebo zavržení z ráje, není žádným trestem...Je to zrození z nevědomě-duchovně-bytostného a potom i do hmotného, za účelem vývoje. Jest to tedy pokrok, ne snad krok zpět (str. 327-329).

Zde se právem divíme, proč mluví Abdruschin o pokroku, když podle něho, nikdo nemůže dospěti výše, než odkud spadl. Ale napřed se poučme o celém jeho názoru:

"Protože člověk pochází z tohoto duchovně bytostného díla, nese v sobě částku tohoto ducha. To přináší sice s sebou svobodnou sílu rozhodování a tím i zodpovědnost, ale není přece stejného stupně se samotným Božským, jak se často bludně za to má." (str. 331)

"...Také hrubohmotně pozemském, jakmile nadejde k tomu doba zralosti, následuje na pouti všeho duchovně bytostného nové vypuzení duše. To jest pozemská smrt, která znamená samočinné vypuzení a odpoutání z hrubohmotného a tím i současné zrození do jemnohmotného. Tak zde padají duše jako ovoce se stromu. Při klidném povětří jen zralé, za bouří a nepohody však také nezralé. Zralé ovoce jsou jen ti lidé, jejichž přechod se děje v pravou hodinu s vnitřním semenem zralým pro jemnohmotný onen svět. (str. 332 - 333)

A kam tento vývoj spěje do budoucnosti? "Není ani pomyšlení na ráj na zemi, který je nejzazším výběžkem hrubohmotného. Jednou má nastati na zemi odlesk skutečného ráje, pod vládou Syna Člověka, tj. Abdruschina, na počátku tisícileté říše. Současně vznikne tehdy i pozemský obraz hradu Grálu, jehož praobraz nalézá se na nejkrajnější výši skutečného ráje, jako dosud jedině pravý chrám Boží." (str. 334)

Tuto hierarchii oblastí, doplňuje Abdruschin ještě oblastí bytostnou, a to vědomě bytostnou, do níž patří všechny elementární a přírodní bytosti jako víly, skřítkové a rusalky, a nevědomě bytostnou, odkud přichází duše zvířat. Celá tato bytostná oblast, stojí mezi duchovní a hmotnou, takže se nám úplná ta stupnice jeví shodně se stupnicí známou z indických nauk a z prvotního křesťanství, až po Dyonisia. Začneme ještě jednou od nejnižší sféry a skončeme nejvyšší, jak o nich učí duchovní nauky, ve srovnání s učením Abdruschinovým. První je název Abdruschinův.

1. sféra hrubohmotná odpovídá hmotnému světu, ve kterém žijeme.
2. sféra jemnohmotná, odpovídá astrálnímu světu.
3. sféra bytostná, odpovídá elementárnímu světu.
4. sféra duchovně bytostná - čili ráj.
5. sféra vyšší sféra duchovně bytostná - hrad Grálu - odpovídá vyššímu ráji.
6. sféra Božsky bytostná projevenému Božství - čili Bohu s přívlastky

7. sféra Božsky bezbytnostná, odpovídá neprojevenému Božství -
čili Absolutnu.

Toto schéma není tedy nějakým Abdruschinovým, i když zdánlivě vynalezl aspoň novou terminologii. Stačí se však podívat do díla Rudolfa Steinera, a poznáme, že primát má tento anthroposof, jehož byl Abdruschin žákem. Steiner původně náležel k theosofům, v jejichž čele tehdy stála Annie Besantová. Ta však považovala Hinduismus za vyšší náboženství než křesťanství, a tak způsobila rozkol ve své společnosti, v níž se vytvořilo v Německu křídlo křesťanské, které si sice z indických nauk ponechalo mnoho, jako karmu a reinkarnaci, ale ostatní hledělo nahradit hlavně gnosticizmem a jinými tajnými evropskými naukami, odvozenými z křesťanského esoterismu. Přesně na téže půdě stanul Abdruschin, neboť je vidět, že o karmě a převtělování neříká nic více, než jeho učitel Steiner. Nevadí přitom, že kdesi píše proti Steinerovi. Rozešel se s ním, jakmile se sám prohlásil za Boha.

Základní rozdíl mezi křesťanskou naukou a Abdruschinem, je několikery:

1. - Podle křesťanství, člověk pochází přímo od Boha a jím byl přímo stvořen, kdežto podle Abdruschina pochází člověk z ráje.

2. - Podle Abdruschina nemůže člověk svým vývojem mířiti do nebe, tj. do stavu spojení s Bohem, jak myslí křesťanství, nýbrž do ráje, kde s Bohem nebude spojen, ale bude požívatí věčnou blaženost a klid.

3. - Kristus nemůže být spojkou mezi Bohem Otcem a člověkem, protože takové spojení podle Abdruschina, není vůbec možné. Kristus odešel nenávratně do bezbytnostného, odkud nemůže působiti na lidi. Zato pomocí Abdruschina se může člověk dostat do ráje nebo zažívatí odlesk tohoto ráje už zde na zemi.

To jsou též základní znaky Abdruschinova poselství. Všimněme si napřed prvního bodu, týkajícího se původu člověka. Kristus jasně řekl, že člověk od Boha pochází a opět k Bohu jde, a všechna evangelia, jsou tímto směrem zaměřena. Aby však Abdruschin mohl dokázat svou nepravdu, že člověk od Boha nepochází a k Bohu nejde, přestože tento slib dává sám Kristus, činí jednak narážky na pokroucený smysl dnešního znění evangelií, jednak vykládá, že království Boží je ráj, tj. blaženost (327-328) a ne nebe, tj. spojení s Bohem.

Abdruschin má potom ovšem určité potíže s vysvětlením, proč člověk pochází z ráje, ráj je stvořen Bohem, ale člověk přesto není stvořen Bohem. Podle citované pasáže si pomáhá tak, že z rajske oblasti se podle něho všechno vyvíjelo mechanicky, bez pomoci Boží, čili Bůh za tento vývoj nemůže. On může jen za to, co přímo stvořil, a to pouze ráj a bytosti v něm. A teď se podívejme, kolik vytáček a nepravd musel Abdruschin nakupiti, aby dokázal, že se ono tzv. vyvinuté - pocházející z ráje, tj. např. také člověk, mohlo tak zvrhnout, jak jsme toho dnes svědky.

"Samozřejmě je možno," praví Abdruschin (str. 350), "logicky i původ člověka na konec vztahovati na Boha. Ale tento původ není v Bohu samotném, nýbrž mimo Božské, proto pochází člověk z Boha jen nepřímou. V tom je veliký rozdíl."

"Bůh je Božský, jen Jeho vůle je duch! A z této živé vůle vzniklo jeho nejbližší okolí, tj. ráj s Jeho obyvateli. Z tohoto ráje, tedy z Božské vůle, která se stala formou, vyšel člověk, jako duchovní zárodek, aby jako prášek Božské vůle procházel stvořením. Člověk jest ve skutečnosti nositelem Boží vůle, tedy nositelem ducha v celém stvoření." (324)

K tomu se může jen říci: co je z Božské vůle, je logicky Jeho stvořením a zvrhnutí člověka by se muselo přičíst Bohu na vrub, přestože tvrdí Abdruschin opak. A tu je zajímavé si všimnouti, jakými dalšími pomůckami se snaží Abdruschin obejít tento zřejmý rozpor.

Především tvrdí, že pralátka, kterou Bůh oděl svou vůlí, je věčná. (str. 429) Pak ovšem, když jsou dvě věčnosti vedle sebe, jedna Bůh a druhá založená na pralátce, je dobře možné, aby všechna zkaženost a nevědomost lidská, pocházela z povahy této pralátky a konec konců ze hmoty, za jejíž podstatu Bůh nemůže. Pak také tu může být stvoření, které se nevyvinulo z pralátky, nýbrž bylo přímo stvořeno Bohem, - ráj Božsky bytostné - a na druhé straně bytosti - jako člověk - pouze vyvinuté z pralátky (str. 601), na níž kdysi zapůsobila vůle Boží, ale pak po tomto, jaksi jednorázovém božím zapůsobení, nijak přímo už Bůh na lidstvo nepůsobil a nepůsobí, leda jen svými přírodními zákony, které jsou potom zákony Božími.

Pak ovšem, Abdruschin může dospěti třeba k takovýmto tvrzením: "Ve skutečnosti, více než polovina lidí, přebývajících dnes na zemi, na tuto zemi nepatří." - Tento výrok, je na dvou místech. (str. 394 a 442)

Pozorný čtenář však bude na mnoha jiných místech překvapen zcela protichůdným tvrzením. Postavte si proti minulému výroku tento: "Vedoucí a spojovací nitky ani nepřipustí falešné, tedy nespravedlivé vtělení. Vylučují v tomto směru každý omyl." (str. 85 a na jiných místech)

Zde nemohlo jít o nedokonalý překlad, nýbrž o nedomyšlenost. Vždyť je zřejmé, že vedle sebe nemohou existovati odděleně dvě věčnosti. Nemůže stát vedle věčnosti Boží věčná pralátka. Pak by jedna věčnost omezovala druhou, jak musí uznat Abdruschin. Podle něho potom Bůh nemůže být neomezený ani vševědoucí. Tak se např. na str. 562 dovídáme, že Bůh dal člověku svobodnou vůli, ale nepředpokládal příchod Kristův! "Příchod Kristův nebyl zpočátku předvídan! Jen nesprávné použití svobodné lidské vůle lidstvem v pádu po hříchu a následky tohoto činu, učinily nutným Božský zásah proti jeho prvotní vůli." Samozřejmě, že když se začne takto tlachat, můžete se odjinud kousek dál nebo kousek vpředu, dovědět zcela něco opačného. Tak např. na str. 373 se praví, že vůle Boží je dokonalá. A zase jinde se líčí narození Kristovo, jako nouzový akt Boží. K tomu se ještě vrátíme později.

Abdruschin jde dokonce tak daleko, že tvrdí např. "V ráji...nemůže nikdy povstati hřích, protože ho stvořil sám Duch svatý." Zcela přitom pomíjí skutečnost, že první hřích vznikl v ráji. (str. 606)

Jinak si musíme přiznat, že pokud se čte každá kapitola odděleně a nezačne se srovnávat a domýšlet, může tato Abdruschinova nauka poskytnouti mnoho uspokojivých odpovědí, jak tomu nutně musí být, když se přejímá z různých pramenů.

Nepřemýšlivý člověk např. najde v Abdruschinovi velmi lákavé - protože dokonale stvořené pro líné mozky - tvrzení, že za naše utrpení Bůh

nemůže, neboť: "Bezprostřední a přímé vyzařování světla - rozuměj z Boha - nemůže plodit jen dokonalost. Ale...stále většími vzdálenostmi, zmenšuje se tato původní dokonalost." (str. 696) A tak tu je pěkně pohromadě, jak na mnohých místech, pravda a lež v jedné myšlence. Čas a prostor u Boha přece nemůže existovat, tedy nemůže být od něho něco vzdáleno více a něco méně. Jinak je však pravda, že svou vzdálenost od Boha, avšak nikoliv časovou nebo prostorovou, musíme chápat jako skutečnost, a mít za to, že z ní pochází naše nedokonalost. Pak ovšem Abdruschin a podobní agnostikové, nemají práva nám tvrdit, že se nemůžeme k Bohu přiblížit. Tím nám uzavírají cestu k částečné nápravě mravní. Podle Abdruschina zkrátka člověk pochází ze zjemnělé hmoty a do zjemnělé hmoty se zase vrací. Na str. 47 totiž praví, že ráj je jemnohmotný a přece je nad časem a prostorem. To je však možné jen tehdy, když je hmota věčná a neomezená. A tak si Abdruschin ani neuvědomuje - a s ním asi mnozí jeho zastánci -, že je materialistou, protože proti materialismu a komunismu příkře útočí - viz hesla v ukazovateli.

Z těchto několika náznaků je patrné, že se nemohu pouštět do podrobného rozboru Abdruschinova díla, protože by se při pozorném rozboru proměnilo ve strašnou zmet' protichůdných myšlenek. Bude-li mít tedy čtenář dojem, že zacházím s dílem Abdruschinovým nešetrně, nechť si jen uvědomí, že bych s ním opravdu velmi nešetrně mohl naložit. Chci však opravit jen několik hlavních bodů, zbytek stejně chatrný, nechávám stejně nedotčen. Protože je třeba tak málo námahy k tomu, aby kdokoliv objevil, že je Abdruschin. klamán od začátku, až do konce, nemohu pochopit, že se vůbec může vyskytnout myslící člověk, který by toto učení přijímal jako celek. Mohu přijmout některé myšlenky jako skvělé, ale rozumový soud bych musel ponechat zcela stranou, abych mohl přijmout, byť i jen myšlenkovou stavbu, kterou mi Abdruschin předkládá. Je pravda, že Abdruschin pilně odsuzuje rozum, jako původce prvotního hříchu, (str. 53), ale na druhé straně vychvaluje logiku (viz ukazovatel), která je přece založena jen a jen na rozumu. A protože Abdruschin po každé mluví jinak, neposlechneme těch výroků, kde nás straší, že duše lidská může shnít (str. 333), nýbrž chopíme se jiného Jeho výroku a začneme výklad o stvoření znovu:

Abdruschin praví, na rozdíl od mnoha výroků, podle nichž se rozeznává stvoření původně stvořené a pak odvozené, ještě toto:

"Pochopíte-li stvoření jako jednotný celek..., pak máte přímou cestu." (str. 9)

"Právě ten základní dar, vlastní vůle, to co je v člověku ze všeho nejsilnější, co je nesmrtelné a chová v sobě veškerý život, že je každému jednotlivci darováno stejně! Nikdo nemá přednost před jinými! Všechny rozdíly spočívají jedině v použití. Tento základní dar, nesmrtelná jiskra, nemůže být nikdy zkalena nebo pošpiněna!" (str. 65)

Na těchto výrociích musíme vybudovat výklad vlastní, abychom se nemuseli zmítat od jedné Abdruschinovy protichůdnosti ke druhé.

V Bibli není zachycen podrobně a na jediném místě vývoj stvoření. Je tam vlastně soustavně podán jen vývoj člověka ke dnešním jeho úkolům. Proto mohou vedle starozákonní nauky o vzniku světa existovat různé kosmogonie jiné, jako hinduistická nebo řecká a konečně i líčení o vzniku světa a stvoření podle Abdruschina. Dalším nedostatkem Starého zákona je, že líčí vznik světa nikoliv fakty, nýbrž obrazně, takže je to možnost různých

výkladů. Obrazně líčené duchovní události má sice sice na druhé straně nevyvratitelné výhody, o nichž zde nemůže být zmínky, avšak přesto nám nezbyvá nic jiného, než si jeden výklad vytvořit. A tu jde především o to, abychom se co nejvíce přiblížili pravdě, nebo abychom se jí přiblížili více než Abdruschin. Co nám zaručí zdar takového pokusu? Máme po ruce nauky o vzniku světa a člověka, jak se vyskytují u různých národů a v různých dobách. Mají-li tato obrazná líčení něco nebo dokonce hodně společného, přestože vznikla na různých místech země a v různém čase odděleně jedno od druhého, pak nám nezbyde než přiznati, že tu nejde o pouhé výmysly lidského rozumu, nýbrž o duchovní zkušenost a pravdu. A protože takové nápadné podobnosti existují mezi líčením vzniku světa v indických védách, ve staroegyptských a babylonských zápisech, v řecké a dokonce v indiánské mythologii, musíme logicky přiznat, že pravda jest na straně těchto četných shodných podání a ne na straně rozdílného líčení Abdruschinova, které je konec konců také jen obrazné. Je mi líto, že zde nemohu podati obrazy stvoření, jak je podávají jednotlivá stará náboženství, protože by vzniklo dílo velmi obsáhlé, ale vážný myslitel si může sám opatřit všechny tyto prameny a snažit se pod šatem obrazu najít jádro pravdy.

Jisté je, že v celém stvoření vládne úžasná jednota a že nikdy neexistovalo něco původně stvořeného a něco později z tohoto stvořeného vyvinutého, nýbrž, že též vývoj se dál bez mezer, plynule od začátku až dodnes. Jedna, jediná existence, brala na sebe různé podoby a úkoly. Vidíte, jaké jemné rozdíly stávají mezi tímto tvrzením a vývodů Abdruschinovými. Sledujme tuto nit vývoje od počátku až dokonce. Všechno vyšlo z Boží jednoty a jednoduchosti a přecházelo stále více do mnohosti a rozdělenosti. Doufejme však, že další vývoj půjde zase od této mnohosti do původní jednoty, jak nám předpovídají všechna náboženství. Tentýž člověk, který svým nesmrtelným duchem dle původně v Bohu, potom se ocitl ve stvoření, a to v ráji a na konec ve hmotě, jak ji známe my. Sestupoval tedy po celé škále stvoření podle toho, která jeho složka převažovala a jaký měla úkol. Tak např. jemná hmota na úrovni rajske neměla věčný úkol - právě jako jej nemá naše nynější hmota zase v jiném smyslu - byla pouhým obrazem Božím. Byla tedy něčím poměrně statickým, - a zrovna tak se nám jeví poměrně stálá hmota dnes, - kdyby byla zůstala stát v té vývojové podobě, nebyla by se mohla dostat zpět k Bohu, odkud přišla. Pád do hmoty a určité utrpení, znamenal povýšení oné nesmrtelné složky člověka v základě jeho bytosti na činný prvek, který by vedl člověka k jeho východisku - k Bohu. Jinak řečeno: člověk po tomto pádu začal krutě pociťovat svou oddělenost, z níž pramení všechen hřích. Tento pocit oddělenosti nejen od jiných tvorů, ale i od Boha způsobil a u většiny lidí teprve způsobí, že člověk začne konečně toužit po spojení s Bohem.

Dal by se tedy celý vývoj stvoření vyjádřit takto: Bůh tvořil. Jeho stvoření nemělo původně nejvyšší cíl, tj. poznání Boha, jako bezprostřední program, protože postrádalo ještě pocit individuální oddělenosti. Muselo se vyvinout k oddělenému sebeuvědomění. K tomu zase bylo třeba určité vyspělosti hmoty. K takovému úkolu se nehodila původní, jemná hmota v ráji, nekladoucí velké překážky mezi jednotlivce. Proto se mezi tím zahušťování, "jakýmsi dozráváním" připravovala po různou, v celém vesmíru hmota, schopna přijmouti do sebe individuální život převážně nebo výhradně si vědomý jen sama sebe. Je tedy pravděpodobné, jak konečně shodně tvrdí i

Abdruschin, že ráj nelze hledati ani na této, ani na jiné planetě, ani ve hmotě dnešního ražení. Tento život však sem sestoupil nebo lépe řečeno sestupuje, a taktéž patrně na jiné dostatečně hmotné planety ve vesmíru, jakmile jsou tu nebo tam podmínky, pro jeho individuální ohraničení a vyžití. Pád v ráji je tedy dlouhý pochod od pocitu jednoty se vším stvořením "ale jen se stvořením, nikoliv s Bohem", k pocitu oddělenosti jednoho tvora od druhého. Tento pocit oddělenosti přináší s sebou velkou osobní a individuální omezenost vůbec. V Bibli je nám líčeno, jak potom sestoupilo tvorstvo do hmotného světa. Líčí se tam také, že rájem protékaly čtyři řeky. To je narážka na to, že tvorstvo sestupuje z onoho čtvrtého stupně žebříčku, zachyceného v našem i v Abdruschinově schématu, pod názvem ráj! Pozornému čtenáři také neujde, že i pohlaví se rozděluje teprve tímto vývojem, a tak byl pocit omezenosti a oddělenosti dovršen. Přesto v dřívějších dobách mělo lidstvo k rajske úrovni blíže, než dnes a vědomě se tam stýkalo s bohy, tj. s jinými rajske bytostmi. Otázku, do jaké míry to bylo předností lidstva a do jaké nedostatkem, zde nemůžeme řešit. Stačí říci, že vstup do hmoty je pociťován velmi krutě - utrpením omezenosti - naším zevním vědomím, které se cítí odděleno od Boha. Dokud se tomuto vědomí, bez tak již oddělenému od Boha, dařilo v ráji dobře - tj. netrpělo pocitem oddělenosti -, netoužilo zpět k Bohu. Nyní však shání napřed útěchu ve světě a ve hmotě, a když po dlouhých zkušenostech pozná, že tak klidu, útěchy a neomezenosti nenabude, hledá konečně Boha; v poslední fázi vývoje jej nachází a spojuje se s ním. To je opět dlouhý vývoj, přestože by se dal znázornit zase jedním obrazem, třeba návratem marnotratného syna. Mimochodem řečeno, tento obrazl marnotratného syna, který odchází od svého otce a opět se k němu vrací, je neklamným důkazem, že Kristus učil, že od Boha pocházíme a k Bohu jdeme. Nebo aspoň už máme jít. Kdokoliv nám tvrdí opak, je protivníkem Kristova učení a Antikristem samým.

Je malicherné sváděti nynější stav lidstva na jednostranný vývoj rozumový, nebo na jednostranné vyvinutí předního mozku, jako to činí Abdruschin, i když uznáme, že nerovnováha mezi citem a rozumem zasluhuje jiného řešení. A tvrzení nepostrádá přitažlivosti, protože jednostranně vyvinutí jsme. Jenže příčin pro náš nynější stav je tolik, že se jejich konce nedopátráme, zvláště, když za příčiny považujeme už následky neznající původní prapříčinu všeho - Boha. - Radil bych, aby si nikdo nepomáhal tak laciným způsobem jako Abdruschin ke zdůvodnění tak složitého zjevu, jako je život na zemi. Mnoho věcí nám může být jasno jen do té míry, do jaké chápeme existenci Boha. Proto se ani nesnažím zde snášeti důvody, proč Bůh stvořil svět. A zjišťuji-li, že vývoj šel od jednoduchosti k mnohosti, sleduji jen snadno neznatelná fakta a netvořím nových domněnek! Abdruschin zřejmě Boha nepoznal, a jiným bránil jej poznati. Měl však klíče k tomu, aby jej poznal, a proto jeho provinění proti lidem hledajícím je nemalé. Musí-li si Abdruschin pomáhati ze svých rozpaků zjištěním, že se všechno nestalo tak, jak Bůh předpokládal, že musel měnit své plány, že Abdruschin v nynější době může vésti lidstvo ke spáse lépe, než Kristus, že spásou lidstva dlužno rozuměti přebývání v jemné hmotě ráje, ze kterého lidstvo přece už jednou muselo odejít jako z překonané vývojové fáze, pak musíme jen litovat, že se najde třeba jen jediný člověk, který může takovému překrucování pravdy věřit.

A není tomu jinak lépe s Abdruschinovým líčením dalšího vývoje lidstva. Domnívá se, jako mnozí jiní před ním, že lidstvo stojí před posledním

soudem, a že brzy nastane konec světa! Kdyby se tak jen sepsalo, kolikrát už za posledních 2000 let někdo tvrdil, že bude brzy konec světa - nebo aspoň za posledních 100 let -, podivili by se všichni zastánci Grálu, jak duchaplně dovedli předchůdci Abdruschinovi v tomto směru předstírat, že jsou pravými proroky. Jisto však je, že tohoto posledního soudu, nedočká ani jeden Grálovec, a to mu budiž aspoň v okamžiku důkazem, že jej Abdruschin klamal. Lituji jen, že se Abdruschin nedočkal tohoto vystřízlivění svých oveček, když ve své duchovní pýše mohl o sobě říci: "A když pak ve velké tisni - při hmotném soudu zde na zemi - vstoupí mezi ně Syn Člověka - Abdruschin - tu se po něm natáhnou všechny ruce, ale zase v naději, aby jim pomohl podle jejich přání." (str. 639)

Syn člověka - Abdruschin - v hodině soudu nepřináší vysvětlení, o kterých byste mohli ještě vyměňovat dlouhodechá mínění. V jeho slovech jsou rčení, jež musí být vámi splněna nezměnitelně, nechcete-li zahynouti. (Str. 640) "Mezitím Abdruschin bohužel už zahynul. Byl shodou okolností umučen jiným takovým diktátorem - Hitlerem, který se rovněž asi považoval za vyvoleného." Každý diktátor se domnívá, že jiný člověk má na život právo jen tehdy, když jej bezvýhradně uznává a poslouchá. Hitler nesnesl jiného vyvoleného Abdruschina, a přihlédneme-li blíže k učení Abdruschinově, už z toho, co jsme o něm řekli, je vidět, že Abdruschin nesnese vůdcovství Kristovo, i když vykládá některé výroky podle toho, jak se mu to hodí.

Nejsem tak tuze proti tomu, aby se lidé přestali strašit s brzkým posledním soudem, jako to činí Abdruschin, pokud tu na zemi jsou lidé zamilováni až po uši do sebe sama a schopni hnouti prstem ke zlepšení jen pod tlakem strachu a hrozby. Tohoto výchovného prostředku by se však nemělo nadměrně používat. Vždyť zrovna tak strašila církev po celý středověk až do nedávna peklem, a co to pomohlo. Mnozí vyspělí duchové se odvrátili zhnuseni takovými prostředky "náboženského poučování." A tak byla církev mnohdy oslabena právě o nejsilnější jedince. Hůl je dobrá pro zvíře, které by jinak nepochopilo, jak se má chovat, a ještě jsou i zde pochybnosti o správnosti tohoto poučování zvířat. K těmto námitkám se připojuji. Mýlí se dokonce všichni lidé, kteří se domnívají, že prostředky násilí jsou nejmocnějším nástrojem trvalého ovládnutí lidí. Proto poslechněte raději jiných slov Abdruschinových, kde nám radí, abychom se nespolehali na cizí poznání, ale hloubali a přemýšleli, než něco přijmeme za své (str. 5).

Abdruschin - Kristus

Abdruschin se nepovažuje jen za jedině kompetentního vykladatele Krista, ale domnívá se, že je pro dnešní dobu důležitější než sám Kristus.

Mám-li tento omyl řádně vysvětlit, musím napřed rozebrat, co říká o Kristu:

"Kristus nemohl zůstat věčným prostředníkem mezi Božstvím a stvořením s lidstvem, protože odložil všechno co nebylo Božské." (str. 329)

Zastavme se hned u této věty. Abdruschinovi se patrně zdá, že trvalejším pojítkem mezi Bohem a člověkem je spíše lidské, než právě čisté Božské, zatím co právě opak je pravdou - Věčným prostředníkem mezi Bohem a člověkem může zůstat zase jen věčné. A všechno, co je věčné, je Božské. Všechno ostatní, mimo Božského, je časné a spíše překážkou na

cestě k Bohu, než pojítkem. A proto časné může sloužit jako jen dočasný prostředek na této cestě.

Avšak Abdruschin pokračuje ve své větě takto: "Syn Boží- Kristus - oznámil proto sám lidstvu příchod Syna Člověka, který pak zůstane věčným prostředníkem." Za toho Syna Člověka považuje Abdruschin právě sebe a později bude řečeno proč. Ale čtěte dále: "Rozdíl mezi Synem Člověka a Synem Božím je v tom, že Syn Člověka je sice narozen čistě z Božského, ale současně byl spojen s vědomě duchovním tak, že stojí jako jednou nohou v Božském a současně druhou v nejvyšším vědomě duchovním."

Stačí však jen aspoň trochu pozorně číst např. evangelium sv. Jana, abychom nabyli vědomí o tom, že Syn Boží, právě jako Syn Člověka je jeden a tentýž, tj. Kristus. Viz evangelium sv. Jana, kap. XII. verš 32 a dále: "...a já budu-li povýšen, tj. ukřižován - od země -, potáhnu všechno k sobě." To pravil naznačuje, jakou smrtí měl zemřít. Zástup mu odpověděl: "My jsme slyšeli ze zákona, že Kristus zůstává na věky, kterak ty pravíš. Musí povýšen býti Syn Člověka? Kdo jest tento Syn Člověka?" Ježíš jim řekl: "Ještě krátký čas je světlo mezi vámi. Chodte, pokud máte světlo..."

Jinde Ježíš říká o sobě: "Přišla hodina, aby byl oslaven Syn Člověka.." Sv. Jan, kap. XII, verš 23.

Opět jinde Ježíš pravil: "Nyní jest oslaven Syn Člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh oslaven v něm, oslaví ho i Bůh sám v sobě: ano, hned ho oslaví." Sv. Jan, kap. XII, verš 31-3.

Kdo by se odvážil překroutit tento zřejmý smysl evangelia sv. Jana, kde se pojednává o Kristu, jako o Synu Člověka, který je právě oslavován svou smrtí za lidstvo? I když nelze tuto opakovanou samozřejmost popřít, může vyvstat otázka, proč se jednou Kristus jmenoval Synem Božím a podruhé Synem Člověka. Odpověď je velmi snadná. Celým svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním, chtěl ukázat cestu k Bohu! On je právě ta cesta! Musel tedy též ukázat, že co je lidské, musí zemřít, musí býti pro svět ukřižováno, kdežto, co je Božské, bude žít na věky. Musel tedy ukázat, že co je lidské - Syn Člověka - musí zemřít, musí býti pro svět ukřižováno, kdežto, co je Božské - Syn Boží -, bude žít na věky.

To je právě jedna z nejdůležitějších pouček a nabývá zvláštní jasnosti, když Kristus říká výslovně, že Syn Člověka bude povýšen - tj. ukřižován, aby si apoštolové a učedníci nemysleli, že na kříži může zemřít něco jiného, než člověk sám. Ani pro nás tato poučka neztrácí na důležitosti, protože se nám v ní říká, že má-li člověk nalézt Boha, musí dát v sobě zemřít nejen zvířecímu, ale i lidskému.

Schází-li však Abdruschinovi toto základní duchovní vědění, nedivme se, že potom jsa popřítí celou řadu Kristových výroků: Právě jsem tu citoval, jak Kristus předvídal svou smrt na kříži a měl v úmyslu za lidstvo zemřít. Abdruschin však věci rozumí lépe, než apoštol Jan, který patrně Krista nepochopil. Abdruschin praví: "Kristus, nijak nepřišel na zemi s úmyslem dáti se ukřižovat. V tom také spasení nespočívá. Jeho pravda měla přinésti spasení." (str. 359)

Kdyby měl Abdruschin pravdu, musela by být už ve Starém zákonu škrtnuta všechna ta nesčetná proroctví o Kristově umučení. Svou thesei doplňuje Abdruschin dále na str. 365 tvrzením, že svým vtělením se ocitl

Kristus "pod zákonem", a proto nemohl sestoupiti z kříže. Je jisto, že po Abdruschinově výkladu o nedobrovolné smrti Kristově tento dovětek nemůže scházet. Škoda, že si Abdruschin nevzpomněl, že Melchisedech Henoch a Eliáš - abych mluvil jen o příkladech Starého zákona, - nepodlehli tomuto zákonu a vůbec nezemřeli v těle. Abdruschin píše doslova: Když je hrubohmotné tělo přibito na kříži opravdu pevně, nemůže se osvobodit bez cizí pomoci a bez hrubohmotného přispění." Na co všechno musel přitom Abdruschin zapomenout ze života Ježíšova. Kristus přece několikrát se rozplynul uprostřed davu a zmizel, dále při svém zatčení v zahradě dokázal, že když všechny omráčil, mohl volně odejít, ale schválně toho neučinil, protože chtěl zemřít na kříži. Nebylo pro něho nic lehčího, než sestoupiti z kříže, když dovedl prostupovat zavřenými dveřmi a chodit po vodě, a když např. i jeho žák sv. Petr, dovedl se bez hmotné pomoci vyprostiti z okovů a odejít ze zavřeného žaláře atd. Kristova moc šla tak daleko, že mohl slíbiti svým učedníkům, že budou dělat větší divy než On.

Abdruschinovi nezbyvá nic jiného prohlásit, než že "Kristovi učedníci nikdy správně nepochopili mnohé z toho, co říkal... Učedníci smysl poslední večeře přetvořili v ten způsob, jaký ve své dětské prostotě pochopili." (str. 372). Ve skutečnosti podle Abdruschina měl při ní Kristus říci: "Slovo jest v pravdě mé tělo a má krev!" A hned dál zase čteme: "Ježíš z Nazaretu, Syn Boží, nevstal proto tělem z mrtvých.

Protože byl Kristus tak hluboce nepochopen a historie Jeho života byla tak zkomolena, radí Abdruschin na str. 554, oddělit Kristovo utrpení od Jeho učení. Jeho utrpení bylo prý jen zločinem lidstva, který byl spáchán na něm. Je pravda, že kdyby utrpení Kristovo nemělo vyššího smyslu, nemohl by být Kristus již našim vůdcem! A to Abdruschin potřebuje zaříditi, aby se jím, ve svém slepém velikášství, mohl stát sám.

Napřed líčí důvod příchodu Kristova na zem správně a odůvodňuje ho stejně jako Bhagavad-gita, upadající mravností lidstva a odpadlictvím od Boha (str. 780). Ale po několika stech popsaných stránkách doplňuje svůj původní správný názor, jak už bylo řečeno takto: (str. 267): "Příchod Kristův nebyl zpočátku předvídan! Jen nesprávné použití svobodné vůle lidstvem v pádu do hříchu a následky tohoto činu učinily nutným Božský zásah proti jeho prvotní vůli." Zde se líčí nedokonalost Boha, který nadal člověka svobodnou vůlí a nepředpokládal, že ji člověk zneužije. Z nouze potom poslal na zem Krista a opět patrně nepředpokládal, že jej lidstvo zavraždí. Nic nevádí, že na str. 573 praví, že vůle Boží je dokonalá.

A nyní, co říká Abdruschin o sobě - Synu člověka. "Syn Člověka, jako Syn Boží, pochází z Boha, z Božsky-bytostného.... Když Lucifer jako přicházející z Božsky-bytostného, ve svém působení zklamal, musel být na jeho místo vyslán silnější, který ho spoutá a stvoření pomůže." (str. 327). Jinde vysvětluje Abdruschin svůj původ neméně jasně: "Syn Člověka je silněji vyzbrojen proti světu hrubohmotnému, než Syn Boží. Také Syn člověka je vyslán od Boha a vyšel z Božsky-bezbytostného. Přes svým sesláním do hrubohmotnosti vtělil se však do věčného, čistě-duchovně-bytostného a jest tedy úzce spojen s onou duchovní podstatou, ze které pochází sítě lidského ducha! Tím se přibližuje Božsky-bytostné jádro tohoto druhého Vyslance, lidskému duchu v jeho původu. Tím získává proti němu i více ochrany a bezprostřední síly. Ve svém druhu přibližuje se tím lidstvu a ve dvojici svého původu i mládí jest opravdový Bohočlověk! Vychází z Božsky-bezbytostného

a také z čistě duchovně-bytostného, z prapočátku lidstva. Z tohoto důvodu se jmenuje oproti čistému Synu Božímu, Synem Člověka." (Str. 314)

Ale je v tom synovství přece jen určitý nedostatek. "Syn Člověka, praví Abdruschin, přijal vedle Božského původu jako neodlučitelné vlastnictví také čistě duchovní. To ho zdržuje od trvalého znovuvejití do Božského. Tím se pak teprve plní ono zjevení zaslíbení věčného prostředníka mezi Bohem a stvořením, ke kterému patří také lidstvo." (Str. 568)

Křesťan se však dívá na věčné prostřednictví mezi Bohem a člověkem trochu jinak. Pravým prostředníkem mu nemůže být nikdo, kdo není dokonale spojen s Bohem. Kristus o sobě řekl a mohl říci: "Já a Otec - jedno jsme", ale Abdruschin opravdu ještě není spojen s Bohem. Tak daleko se zkrátka ve svém lidském vývoji nedostal. Nemůžeme mu to mít za zlé, neboť sami nejsme též vědomě spojeni s Bohem, ale nemůžeme tento Jeho nedostatek duchovního spojení s Bohem považovat ani při nejlepší vůli za něco, co by Ho opravňovalo k prostřednictví mezi člověkem a Bohem. Tato jeho obratně přiznávaná nedokonalost ho pouze zavazuje, aby se nevyvyšoval nad ostatní lidi a pěkně šel za poznáním Boha. V tomto přiznání Abdruschinově je pochopení celého jeho odporu proti tomu, aby člověk došel a snažil se dojít až k Bohu. Sám nedosáhl této mety, dovede tuto nedoučenost představit jako svou přednost a považuje za svou povinnost jiným zabraňovat, aby dosahovali. V tom vidím největší prohřešení Abdruschinovo, jak ještě později ukáži.

S údivem se dovídáme, že v tomto stavu polovičního duchovního poznání, byl již v době Kristova života. Neboť praví o sobě z té doby toto: "...S vážným úžasem hleděl jinoch z hradu Grálu na nesmírné dění...příští Syna Člověka. V tu dobu nacházel se již ve svém vzdělávání, které trvalo tisíciletí..." (Str. 625)

Syn člověka měl potom přijít na zem až v hodině soudu nad lidstvem. Viz známý již citát: "A když pak se ve velké tísní - rozuměj při hmotném soudu zde na zemi - vstoupí mezi lid Syn Člověka, tu se po něm natáhnou všechny ruce a budou sténat a úpěnlivě prosit, ale zase jen v naději, aby jim pomohl podle jejich přání!" (str. 639)

Dnes po jeho smrti a odchodu ze země, když víme, že se nedočkal soudu, vidíme, že se z jeho velikánských domněnek o vlastní důležitosti nic nesplnilo.

Není divu, že tak pyšný člověk se nemohl obejít bez vyhrožování, které jeho následníkům nevadilo, naopak asi způsobovalo příjemné mrazení po zádech při vzpomínce na tak velikou moc. Cituji schválně nejmírnější formu jeho výhrůžek: "Syn člověka v hodině soudu nepřináší vysvětlení...V jeho slovech jsou určení, jež musí býti vámi splněna nezměnitelně, nechcete-li zahynouti. To je pro nyníšek poslední slovo!" (Str. 640) Postavte si proti tomuto výroku jiný, ze strany 376: "Kdo přijímá a vyznává jako své přesvědčení důležité věci, aniž se ptá, projevuje tím bezmeznou lhostejnost, ale žádnou pravou víru." Zde odsuzuje lidi, kteří přijímají bezhlavě různá církevní dogmata. Má však právo proti těmto lidem brojit právě Abdruschin, když si dává sám velmi záležet, aby o jeho dogmatech, jichž postavil dlouhou řadu, nikdo nepřemýšlel, ale bral je jako bernou minci. Praví přece, že v jeho slovech jsou určení, tedy dogmata, o kterých nelze vyměňovati dlouhohoděchá mínění. (str. 640)

Když pomyslíte, jaká hrstka lidí se dověděla o těchto hrozbách, a že právě ti by měli být souzeni, protože museli dříve nebo později poznati nedokonalost Abdruschinova učení, pak vidíte, jaké nespravedlnosti se dopouštěl na svých zastáncích schopných přemýšletí a proč jeho učení je určeno k brzkému zániku.

Dává sice ještě jakousi vzdálenou útěchu svým zastáncům, ale ta se přiči tomu okamžitému soudu nad lidstvem, který se měl odehrát již v této době. Praví totiž zcela bez ohledu na četná opačná tvrzení: "Jednou má nastat na zemi odlesk skutečného ráje pod vládou Syna Člověka, na počátku tisícileté říše." (Str. 334)

"Syn Člověka je posledním prorokem pro stvoření. Jest odevždy předurčen pro konec první části hmotnosti. Stvoření pak půjde dále pravidelně svou cestou, v čele se Synem Člověka, jako věčným prostředníkem." (Str. 567)

O tom by nám museli podat svědectví aspoň jeho nejvěrnější žáci. Ale nikdo z nich nemůže říci, že by v nich žil Abdruschin, jako mohl sv. Pavel říci, že v něm žije Kristus. Důvodem proto je, že Abdruschin sám není živ v Bohu. A tak nám přece jen nezbývá žádný jiný prostředník než Kristus, kterého dodnes hledající nalézají a znají. Avšak pro ty, kteří dosud nenacházejí Krista, je třeba zde malé vysvětlení.

Pravý duchovní vůdce, jakým byl Kristus, neodešel a nevzdálil se od lidstva svou smrtí na kříži. Dokázal naopak svou smrtí, že máme umřít pro svět, že naše lidství má být ukřižováno, aby se mohlo projevit Božské.

Při jednom svém zjevení po smrti, kráčel Kristus se dvěma učedníky do Emaus. Ti Ho poznali, až se s nimi rozloučil. Pak si ale řekli, že Ho mohli poznati podle toho, že hořela jejich srdce při styku s Ním. Tento vnitřní vliv Kristův zůstával i v nedokonalých učednících a byl jim a je dodnes neklamným důkazem o velikosti Mistrově. Tento vliv se však u těch několika vyvolených vystupňoval ještě sesláním Ducha Svatého, kterého Kristus přislíbil už za svého života. Toto působení Ducha Svatého zaplašilo navždy nejen všechny pochybnosti apoštolů, ale zbavilo je též všech nedokonalostí. Nic takového se nestalo ani jednomu žáku Abdruschinovu, neboť Abdruschin neměl sílu, kterou by mohl předávat.

Právem se tedy ptáte, jak vysoko vývojově asi Abdruschin stál. Není to těžko uhodnout, protože Kristus nám svým životem ukázal, jak máme posuzovat celý duchovní vzestup. Kristus řekl, že je cesta, pravda a život. Zůstaňme pro naší potřebu u toho výroku, že je cesta. To znamená, že v Jeho životě nesmíme spatřovati jen pouhou historii, nýbrž naznačenou cestu k Bohu, kterou detailněji vyložím v další kapitole. Na svém počátku svého duchovního učitelství, byl Kristus pokoušen Satanem, který mu sliboval, že všechno může mít, bude-li se mu klaněti. Kristus však neusiloval o moc nad lidmi, jak o ni usiloval Abdruschin. Už tedy v tomto bodě se rozcházejí obě cesty, cesta Kristova a cesta Abdruschinova. Abdruschin neodolal na počátku svého osvětlení pokušení, zmocniti se vlády na lidmi. Nedovedl proto říci jako Kristus, že je menší než Otec a že nechce nic jiného, než vésti k Otci. Abdruschin nechce vésti k Otci, nýbrž jen do hradu Grálu, kde domněle sám kraluje. Horuje pro pokorné přijímání jeho nauky a proti velikášství lidí, kteří chtějí poznati Boha, ale proti své pýše nenalezl ani nejmenšího léku. Jeho vlastní království - Grál -, nemá nic společného s Bohem, je pouhou smyšlenkou, vytvořenou na správném podkladě stupňů lidského vědomí.

Abdruschinův ráj, nebo Hrad Grálu, - převzatý z německé a starofrancouzské pověsti - je - chceme-li být hodně velkorysí - stav vědomí, a to značně vysoký, neboť je na přechodu ze hmoty do oblasti, kde si člověk začíná uvědomovati Boha. Je však zase tak nízké, že není vůbec povznesen nad jemnou hmotu. Za ním teprve začíná pravé zažívání Boha, naznačené Kristovým křtem v Jordánu. A tento křest sám, je teprve prvním otevřením nebe, po němž přijde dlouhá a svízelná cesta k ukřižování a zmrtvýchvstání. To všechno měl Abdruschin vývojově prodělat, aby se mohl stát Spasitelem nebo prostředníkem mezi lidstvem a Bohem. Jelikož k tomuto vývoji ještě sám nedošel, musí jeho následovníci dříve nebo později poznat a přiznat, že svou smrtí přestal být tím prostředníkem, jímž sliboval být na věky. Po takovém poctivém přiznání už mnoho z Abdruschina živého nezůstane. Jen umravňovatel, jako mnoho jiných před ním, ale umravňovatel neodosobněný a chorobně do sebe zamilovaný.

Věčné dílo zůstává nedotčeno časem, kdežto všechna časná díla, která nemají punc věčnosti, zapadají, až úplně zapadnou v zapomnění.

Čtenář Bible, Bhagavad-gity nebo Tao-te-kingu ví, že Abdruschinovo Poselství nemůže obstát vedle těchto světél. Proto bych každému doporučoval, aby se nebál sáhnout po těchto světlech, nedal se omezovati ve svém poznání. Jen tyranové všech druhů nám mohou předpisovat, jak máme myslet, a jak myslet nesmíme. Nemohou však nám býti v ničem vzory, neboť míříme stále ke svobodě ducha.

Bůh v nás

Nejhrouževnatěji bojuje Abdruschin proti víře, že chováme v sobě Boha. Z dřívějších kapitol je už částečně vidět, proč se domníváme, že Bůh v nás není. Máme-li však jeho smysl nejen pochopit, ale najít oporu pro opačné mínění, musíme ještě jednu kapitolu věnovat tomuto základnímu důležitému předmětu.

Abdruschin se domnívá, že jen tzv. Prastvoření jsou spojeni s Bohem, avšak ti nikdy nesestupují do hmoty. (Str. 477) Hmota je s jejich stavem neslučitelná. Člověk má v sobě jen ducha, o tom už byla zmínka. Je-li však stav Božský neslučitelný se stavem hmoty, čili nemůže-li Bůh sestoupiti do hmoty, pak má Abdruschin zaručeně potíže s Bohem Ježíšem Kristem, vtěleným do hmoty, a pak sám se sebou, neboť podle svého prohlášení také on má něco Božského v sobě. Se svým stavem uzavřel jakýsi nepodařený kompromis, o němž už byla zmínka v minulé kapitole.

O zrození Krista praví na str. 60: "Bůh ve své lásce mocí své vůle odloučil od sebe část a vtělil ji do hrubohmotného těla člověka mužského rodu: Ježíše Nazaretského." Tím chce asi říci, že u Ježíše udělal Bůh ze své moci výjimku, oddělil v okamžiku zrodu Ježíšova ze sebe část a vtělil ji do mužského těla. U ostatních lidí Bůh nic ze sebe neodděluje, neboť oni se rodí bez Boha v sobě, jen s něčím, čemu on říká duch. Srovnejme si však výrok Abdruschina především s Kristovým výrokem: "Dříve než Abraham byl, já jsem." To znamená, že nebylo třeba, aby Bůh nějakou část ze sebe oddělil, protože Kristus byl a je odevždy a navždy. Praví přece: "Já jsem." Abdruschin se kdesi pouští do podobné pósy, ale zřejmě nerozumí hloubce těch slov.

Nemůže však tvrdit, že Kristovo vtělení do hmoty jako Boha bylo výjimkou. Co ale potom může říci proti výroku Starého Zákona, který Kristus podle sv. Jana opakuje takto: "Což není psáno ve vašem zákoně: Řekl jsem: Jste bohové. - Jestliže ty, na které se obracela Boží řeč nazývá bohy, - Písmo nemůže být zrušeno -, smíte vy tomu, koho Otec posvětil a poslal na svět říci: "Ty se rouháš?" protože jsem řekl: "Jsem Syn Boží?" Jan kap. X., verš 34-36. Co může namítnouti proti jinému výroku Kristovu, že člověk od Boha přichází a k Bohu jde? Tam nečiní Kristus rozdíl mezi Prastvořenými a vyvinutými, nýbrž jasně naznačuje cestu a její cíl.

A konečně, je snad málo výroků, které svědčí o tom, že Kristus a Jeho apoštolové věřili, že Bůh je v Nás?

Sv. Jan praví o Kristu: "Bylo však světlo pravé, které osvěcuje každého člověka, přicházejícího na tento svět." Jan, kap. I, verš 9.- Bůh Kristus, je tu nazýván světlem, které osvěcuje každého člověka, jenž přichází na svět. To je slovo velmi závažné. Uvěříme-li mu, postavíme se na názor, že se rodíme na svět s Bohem v sobě, zvláště, když Kristus je spojen s Otcem: To poznáváme podle tohoto výroku: "V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otci a vy ve mně, jako já ve vás." Jan, kap. XIV, verš 20.

Také o cíli spojení s Bohem, se dočtete v Novém zákoně: ať všichni jsou jedno: jako ty, Otče, ve mně a já v Tobě, tak ať také oni jsou v nás." Jan, kap. XVII, verš 20 - 21.

Kdo by si myslel, že jsou to výroky jen náhodně vsunuté, mýlil by se! Kolik takových náznaků nacházíme na jiných místech, např. v epištolách.

"Nevíte, že jste chrámem Božím, a boží Duch přebývá ve vás?" (I. Kor. III, verš 16) A tu nejde o ducha bez Boha, jde o opravdový chrám Boží, který nese v sobě ducha Božího, nikoliv rajskeho.

"Neboť vy jste chrámem Boha živého, jak řekl Bůh: Přebývati budu mezi nimi a choditi s nimi, a budu jejich Bohem a oni budou mým lidem." (II. Kor. VI, verš 16)

"Sami sebe zkoumejte! Či poznáte sami sebe, že Kristus Ježíš jest ve vás! (II. Kor. XIII, verš 5)

"Jeden Bůh a Otec všech, jenže jest nade všemi a zkrze všechny a ve všech nás." (Ef. IV, verš 6)

"Tu není Řek a Žid, obřezaný a neobřezaný nevzdělanec, Skytha, otrok, svobodník, nýbrž vším a ve všem jest Kristus." (Kol. III, verš 11)

O sobě řekl pak sv. Pavel. "S Kristem ukřižován jsem, žiji pak již nikoliv já, nýbrž žije ve mně Kristus." (Gal. 11, verš 20) Stejně jako sv. Pavel mluví o sobě sv. Petr, který dokonce mluví o Kristu, jenž žil v prorocích před Kristovým narozením na svět: "O spáse té zkoumali a zpytovali proroci, kteří prorokovali o minulosti pro nás určené, zpytovali, na který nebo na jaký čas, ukazoval Duch Kristův v nich mluvících, když předpovídal o Kristových utrpeních potomních oslavách." (I. Pt. I, verš 10 -11)

Obdobných výroků najdeme v epištolách daleko více, ale necituji je všechny proto, že mi zbývá raději něco vysvětliti. Apoštolové dobře rozlišovali, jakým způsobem sídlil Bůh v člověku, duchovně neobrozeném, neznovuzrozeném z vody a z Ducha, jak říkali a jaký v něm přebývá Bůh,

když člověk prošel znovuzrozením. Nejlépe tento rozdíl vyjádřil sv. Jan, který jednak praví, že světlo Boží osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět (I., 13), jednak rozlišuje zvláštní způsob přebývání Boha v člověku, a to slovy: "Jestliže mne kdo miluje, Otec můj ho bude milovat, i přijdeme k němu a příbytek u něho učiníme." (XIV, 23)

Z těchto dvou citátů je zřejmo, že člověk se sice rodí s Bohem v sobě, ale není si toho vědom, neboť sám do Boha se svou myslí nevešel. Přejde-li však člověk do Boha třeba za pomoci lásky, což jest nejmocnější prostředek, jakým lze podniknouti vůli, aby vytrvala v tak dobrém předsevzetí, pak už člověk ví, že v něm Bůh je, neboť Bůh v něm přebývá, tj. žije právě tak, jak to vyjádřil sv. Pavel slovy: "Živ jsem již ne já, ale živ je ve mně Kristus."

Je tedy každému patrné, že se člověk nemůže chlubit existencí Boha v sobě, když o ní neví. Jsou tedy takové obavy Abdruschinovy bezpředmětné. Naopak poráží se vlastními slovy, když praví: "Každý, kdo nerozvíjí v plném, jemu možném rozsahu dané mu schopnosti cítění a myšlení, ten se proviňuje!" (Str. 336) Proto se proviňuje i Abdruschin a daleko více, než prostý nevědomý člověk, když zabraňuje, aby se člověk chtěl spojit a spojoval s Bohem, stanovil-li Kristus tento cíl člověku (viz citovaný sv. Jan XVII. verš 20-21). Proti tomuto cíli bojuje Abdruschin asi takto:

"Mluví-li se dnes na všech stranách honosivými slovy o hledání Boha, je to opět velké pokrytectví obvyklé samolibosti, které úplně chybí každá skutečná touha po čisté pravdě. Hledá se jen sebezbožštění a nic jiného. Žádný člověk se vážně nepřičiňuje, aby Bohu rozuměl!" (Str. 575)

"Sebezbožštění, které se jeví ve tvrzení, že v člověku je Božské, jest špinavým dotýkáním se vznešenosti a čistoty vašeho Boha. Ve vašem nitru stojí oltář, který má sloužiti k uctívání vašeho Boha. Tím oltářem je vaše schopnost cítění." (Str. 436)

"Na svých cestách mohl jsem seznati, že byla snesena hořící pochodeň mezi líné duchy mým slovem, které prohlašuje, že žádný člověk nemůže zváti svým Božské. Právě teď jeví se však velká snaha objeviti Boha v sobě a tím se státi také sám Bohem!" (Str. 435)

"Tak jako nemůže býti do zvířete na zemi vstípen duch člověka, aby se tím živé zvíře mohlo státi člověkem, právě tak nemůže býti do člověka vstípeno Božství." (Str. 436)

Na tato slova, jen pár slov.

Každé přirovnání kulhá na jednu nohu. Sv. Jan praví, že již přichází člověk se světlem Božím na zem. Čím složitější organismus, - a člověk je právě organismem nejsložitějším, - tím více zachycuje v sobě podstaty Boží a tím snáze může se s ní spojit. Je to dlouhá cesta a opravdu se nehodí pro nečisté duchy, netoužící vášnivě po poznání pravdy. křesťané nemohou svou touhou po Bohu pošpinit majestát Boží, protože jen tehdy a jen ten, kdo se ztratí, nalézá Boha, kdo sebe přestává milovati, ten začíná milovat Boha a kdo netouží po blaženosti v ráji - ať je to hrad Grálu nebo kterýkoliv jinak pojmenovaný, - ten se zbavuje osobního prospěchářství a nahrazuje je universální, všeobjímající pravdou, láskou a poznáním. Nezapomeňte také, že Kristus řekl: "Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi a já vás občerstvím." On nás vybízí, abychom k Bohu šli, Abdruschin nás zrazuje od tohoto úmyslu, jen proto, aby se sám mohl postaviti na Boží místo Kristovo. Není těžko se

rozhodnouti, koho máme poslouchati. Je jen třeba si uvědomiti, jak Abdruschin neustále stojí v opozici proti Kristovi, i když to veřejně nemůže přiznat. Přiznává veřejně, že se neshoduje s názory apoštolů, tedy přímých učedníků Kristových, ačkoliv těžko lze pochopiti, kdo by byl nejlépe mohl porozuměti Ježíši, než Jeho vlastní učedníci, které On sám vychoval. Proč zrovna oni by měli být nejméně schopni porozuměti, jak se domnívá Abdruschin?

Je však pravda, že mezi tzv. hledajícími Boha, je mnoho těch, kteří se považují pro tuto svou snahu za lepší, než ostatní. Tito zpupní lidé však jsou špatnými a nikoliv příkladnými zastánci cesty k Bohu. Ať jich je sebe více, zasluhují pokárání jen oni, ale nikoliv dobrá snaha poznati Boha. Abdruschin se jistě potkal s lidmi, kteří o sobě tvrdili, že poznávají Boha, ale neviděl, že by se touto snahou jejich život zlepšoval. Pak má právo je odsuzovati. Jsou to hroby zbilené, jak takové lidi výstižně nazval Kristus. Tito lidé mají ve skutečnosti rádi jen sebe a ne Boha. Proto hledají povýšení své a nikoliv Boží. Pravý opak je správná cesta. Člověk hledající Boha nikdy se nesnaží povýšiti sebe, nýbrž povýšiti Boha, a to zcela podle návodu sv. Pavla, aby totiž člověk sám se stále zmenšoval a Bůh v něm stále zvětšoval.

Je však nutno říci, že náboženství, které nevede k Bohu, není vůbec náboženstvím, neboť podstatou každého náboženství je navazovati pevnější svazek, - odtud latinský název pro náboženství "religio", pouto - s Bohem. Abdruschinova nauka není tedy ani nauka náboženská, nýbrž jen mravoučná, etická. Toho by si měli být všichni její hlasatelé vědomi a hledat náboženství a náboženskou cestu a víru. Z obdobných důvodů není náboženství spiritismus, proti kterému Abdruschin tolik bojuje.

Přece však jakési zapůsobení Boží jednou za rok Abdruschin přiznává. Je to: "Každoroční vylití síly Ducha svatého do Grálu k obnově veškerého stvoření..." (str. 518)

Jest to jediný spojovací bod stvoření se Stvořitelem, a nazývá se proto hrad Grálu... Duch Svatý není vylit, nýbrž On vylévá sílu! - Na den svaté Holubice, přičemž holubice je mu viditelnou formou Ducha Svatého (Str. 519).

Na str. 339 čteme pak, že Duch svatý je vůle Boží. O tom již byla zmínka dříve. Duch svatý podle Abdruschina není Bůh, nýbrž duch, a proto toto uznání vylití síly takového Ducha Sv. nemůže sloužiti za podklad spojení člověka s Bohem, jak také Abdruschin výslovně zdůrazňuje. Takové vylití Ducha Sv. do Grálu mělo sloužit jen ke zvýšení psychické moci Abdruschinovy, který tento Grál třímá v ruce.

Všude kolem sebe vidíme, co je to člověk bez Boha. Vždy a za všech dob a okolností, kdykoliv lidstvo opustilo tuto úzkou cestu hledání svého Stvořitele, mravnost upadla a rojily se víry, které byly špatnou náhražkou víry pravé. Už na příkladu židovského národa, který nebyl spokojen s přímým vedením Božím vidíme, kam vede lidská pýcha. To je ta pravá a nejhroznější pýcha, která právě vyučuje Abdruschina. K Bohu jít neznamenal nikdy jím vládnout, nýbrž jemu sloužit, jeho milovat nade vše a ve všech. Proto mohl Kristus říci, že největší přikázání je milovati Boha a bližního. Myslíte, že nás Abdruschin účinně vyučí tomuto prvnímu a nepostradatelnému příkazu Božímu, když neustále tvrdí, že s Bohem nemáme nic společného a že Bůh vůbec na nás přímo nepůsobí, a působit nemůže. Zde je nejsnáze patrna lživost jeho učení, postaveného jen a jen na úctě k Abdruschinovi a nikoliv k

pravému Bohu. Tady je naší povinností, abychom se opřeli a nebáli se zavrhnout takový způsob myšlení. Musíme jasně umět říci, že se nebudeme za žádných okolností klanět zlatým telatům, ať jsou jich tisíce a ať jsou jejich moderní jména jakákoliv.

Karma

Myšlenky o karmě - zákon odplaty za dobré i zlé - a převtělování - reinkarnace, - jsou příliš lákavé, než aby je byl Abdruschin nepřejal do své nauky z hinduismu nebo spíše z theosofie a antroposofie.

Nebylo by se třeba ani pozastavovat u něčeho tak běžného, kdyby Abdruschin nepřidal celou řadu vlastních myšlenek, týkajících se těchto pojmů.

Tak např. na str. 57 píše doslova, že Syn Člověka - rozuměj Abdruschin - měl vyčerpát karmu lidstva tím, že řekl: "Já jsem." Věřu snadné odčerpání karmy, věru snadné spasení lidstva. Z dalšího je však patrné, že po tomto Abdruschinově výroku se vůbec nic nestane, neboť potom musel přilínat jen malou část lidstva a nemusel slibovat mu všechna možná trápení - tedy další karmu. Máme sice ještě jakousi naději jinou, o které je zmínka na str. 504, kde se praví, že paprsky komety očistí zemi. To je samozřejmě pouhé navazování na lidské pověry o věštbě komet, které předvídají blížící se katastrofy. Nebo je to u Abdruschina také pouhé strefování: Co kdyby se nějaká kometa objevila, což se čas od času děje, Abdruschin může říci, že její příchod předvídá.

Bude vás také zajímat, že karma pochází od Ducha Svatého. Duch Svatý je výkonná spravedlnost. (Str. 61)

"Jen ve světě jsou možny viny a odpykání! To nese sebou nedostatečnost pozdějšího vývoje. Vina jakéhokoliv druhu v říši ducha je nemožná." (Str. 606) "V ráji nikdy nemůže povstati hřích, protože ho stvořil Duch Svatý."

Podle indického učení jen ve světě je možno odpykání. Po smrti už nikoliv. Proto se člověk znovu rodí tak dlouho, dokud nesmaže všechnu karmu. Nejde tu o nedostatečnost pozdějšího vývoje, jelikož v ráji, který je z Ducha, přece rovněž vznikl první hřích, i když Abdruschin nedůsledně tvrdí opak. Možnost odpykání zde na světě je velká vývojová vymoženost, která nám umožňuje vyjít z koloběhu života. Tak aspoň učí indické učení. Katolické učení, věřící jen v jeden život, netvrdí v podstatě nic jiného. Odpykání může pokračovati po smrti v očistci, což může být něco buď stejného nebo velmi podobného dalším životům. Zde je na místě si říci, proč se Abdruschin musí snažit zaretušovat prvotní hřích, vzniklý v ráji. Chce nám vylíčit ráj jako stav dokonalý, poněvadž tvrdí, že v něm bude "spasěný" člověk přebývati na věky a další vývoj mu nekyne. Kdyby Abdruschin připustil, že rajský stav se ve skutečnosti již jednou ukázal být něčím nedokonalým, provisorním a přechodným, musel by potom také připustit, že nemůže být cílem člověka, aby se vrátil k někdejšímu provisoriu, nýbrž jediným jeho cílem musí být, aby překonal i tento zdánlivě dokonalý stav rajský a dospěl výše.

O dědičném hříchu čteme na str. 53, že je to nadbytečné užívání rozumu a přebývání v prostoru a času. Zde jde zase o obvyklou záměnu

následků za příčinu, které je tak charakteristické pro každého špatného a nevědomělého myslitele. Možno tedy říci, že dědičný hřích nás trvale spoutal s prostorem a časem a způsobil, že převážně užíváme rozumu, spojeného s pocitem individuální oddělenosti.

Jinak "hříchy budou odpuštěny znenáhla, až nastane rozuzlení proti práci dobrého chtění." (Str. 70) Abdruschin se tedy domnívá mylně, že rozuzlení příčin a následků může nastat mravní činností. Mravnost je sice první, základní složkou duchovního vzestupu člověka, ale k jeho uvolnění nestačí. Podle zkušeností náboženských z celého světa a ze všech dob, stačí asi tak pro první třetinu duchovního vzestupu. Pak se musí přibrat prostředky vyšší, které Abdruschin vůbec nezná. Má aspoň v něčem pravdu, i když nechtěnou. Jeho cesta opravdu daleko nevede, a vyžadovala by heroické mravnosti, aby člověka dovedla aspoň do ráje. Tady ale pravda Abdruschinova končil. I když má pravdu, že jemu známými prostředky dále dospětí nelze, nesmí ze své neznalosti vyvozovat, že nikdo z lidí dále jít nemůže.

"Každé bezprostřední odpuštění hříchu jiným způsobem, než plněním Božských zákonů, je nemožnou věcí." (Str. 342) S tím by asi souhlasili všichni, kdo jsou proti zpovědi, jako Abdruschin. Ale nebudou asi souhlasiti, když jim řeknu, že podle Abdruschina Božské zákony jsou totožné se zákony přírodními. Pravda je však, že zákony přírodní, pokud je známo, jsou odvozeny od zákonů Božích, které jsou vyšší povahy. Pouhé plnění přírodních zákonů by přineslo snížení lidské úrovně, na úroveň zvířecí. Zvířata plní přírodní zákony a přece na tom nejsou lépe, než lidé. K čemu nás to tedy Abdruschin má?

Abdruschin píše dál: "Nikdo nemůže z lidí odpouštět cizí hříchy, při kterých není osobně postižený." (Str. 546) Zde je rovněž pořádný omyl, protože víme, že Kristus odpouštěl hříchy, a nejen On, ale i apoštolové je odpouštěli, neboť křísili mrtvé, uzdravovali nemocné. A co jiného je odpouštění hříchů, než zbavování jejich hmotných následků. Abdruschin se také mylí, myslí-li si, že nejsme do určité míry postiženi cizími hříchy. Nezaváhal se dosud klamného pocitu oddělenosti, proti kterému tolik brojil Kristus, jako proti základnímu znaku nevědomosti a duchovní neobrozenosti. Proto Abdruschin může napsat:

"Dítě je pro sebe duchovně uzavřená osobnost! Od rodičů nepřijalo ničeho, kromě pouhého pozemského těla." (Str. 154) Marně se ptáme, jak mohl Abdruschin zapomenouti na dědičnost a na svůj vlastní zákon stejnorodosti.

Abdruschin dochází k závěru, že nikomu nemůže být odpuštěno jinak, jen když se polepší. (Str. 346) a jen v té míře, jak si toho zaslouží, podle strohé spravedlnosti. (Str. 439) Proti tomuto primitivnímu pojetí karmy se dá mnohé namítnouti. Polepšení zajisté přináší také odpuštění. Je potom ale nepochopitelné, proč Abdruschin na str. 344 praví, že ukládání pokání je klam. Abdruschin však neví, že někdo se může polepšit poznáním. Polepšení je pak následek a nikoliv příčina odpuštění. Pohledme např. na lotra na kříži, který se obrátil poznáním, že Kristus je Bůh a uznáním Jeho velikosti a milosrdenství i své malosti. Také se marně ptáme, jak bylo měřeno pouhou spravedlností, když nevěstka Maří Magdalena, se pro svou lásku a lítost nad

hříchy, stala svatou. Krutost Abdruschinova tolik se líší od Lásky Kristovy, má však také nechtěné mezery:

"Podle zákonů stvoření se také všechno nezbytně vrací ke svému východisku, kde jedině může dojít svého konce, tedy rozřešení, rozuzlení vylití nebo pohasnutí činnosti." (Str. 245) A my věříme s Kristem, že tímto východiskem, k němuž máme jít zpět, je Bůh, a nikoliv ráj.

Závěrem této kapitoly chci ještě jako odstrašující příklad uvést tento citát z Abdruschina: "Při nynějším rozhodnutí, tj. rozhodném období soudu nad lidstvem - je bílá rasa ve vývoji nejvyšší ze všech...V bílé rase je možno dnes považovati za nejvyšší skutečně německého ducha!...Německý duch má se státi vzorem a vůdcem v posledním vzestupu pozemského lidstva...Ale není tu míněna výhradně národnost, která se nazývá německou. Každý pojem ve světovém dění jde mnohem dále a není tak omezen. Tohoto žádoucího německého ducha může ve vlohách míti v sobě také každý příslušník jiných národností!...Avšak příslušníci německého národa mají v sobě hlavně všechny potřebné základní rysy, pro tohoto ducha budoucnosti, kterému jest předurčeno vítězství a vedení v lidstvu... Vyvolený národ se bude skládati z vyvolených jednotlivců, na které máte všechny naděje. Proto se bude skládati nejen z Němců, nýbrž i z části jiných národností, které patří duchovní hodnotou k vyvolenému národu. Nezastaví se na hranicích německé říše.

Z těchto řádek jsme se bohužel nedočteli nic jiného, než o tak dobře známém hitlerovském šovinismu, který se milostivě sklání ke všem, kdo přijmou německého ducha...To měl by být osud, čili karma českého národa. Můžeme se utěšovat, že by to byl společný osud všech lidí.

Cesta ke spáse

"Syn Boží již ukázal jednu cestu, která však byla falešně vyložena. Proto Poselství ukazuje cestu do ráje," praví Abdruschin.

Cesta, kterou ukázal Kristus, byla velmi často špatně chápána jak jsme si už dostatečně ukázali, je špatně chápána i Abdruschinem. Proto mohl vynalézt cestu novou, cestu do ráje. Kristova cesta ke spáse nevedla do ráje, nýbrž do nebe, tj. k Otci. Proto Kristus nikde neříká, že Jeho Otec sídlí v ráji, nýbrž v nebi, na nebesích, a tvrdí, že právě k němu chce všechny vést.

Jen na jednom místě slibuje ráj a nikoliv nebe, a to lotrovi na kříži. To ovšem znamená, že mu neslibuje spásu, nýbrž dočasný posmrtný klid, nic víc. Kdyby ráj byl dokonalým stavem duše, - o místu zde nemůže být ani řeči, neboť při pojmech jako nebe, ráj, peklo, jde o stavy, které prožívá duše -, nebylo by se mohlo stát, aby bylo lidstvo ztratilo ráj a odešlo do hmoty, utrpení a smrti. Z toho jsme již několikrát vysvětlili, že stav lidstva v ráji nebyl stavem spásy, neboť takový stav nemůže být přechodný, nemůže trvat rok nebo sto tisíc let, nýbrž věčně, a nemůže být z něho nikdy návratu ať dobrovolného nebo nedobrovolného. Proto také cesta ke spáse nemůže být cestou do ráje, nýbrž do nebe, tj. do stavu dokonalého a věčného spojení s Bohem Otcem.

Dalo by se tedy nejspíše říci, že Abdruschinova cesta nevede ke spáse a zahrnout s ní všechny prostředky duchovní obrody, které navrhuje.

Je tu však především dvojitý důvod, proč si musíme všimnout prostředků, jimiž se má člověk pomocí Abdruschina dostat do ráje.

1. Některé Abdruschinovy prostředky ke zduchovnění v oblasti mravní jsou voleny správně, protože jsou převzaty z křesťanství. Jiné jsou chybné, a proto nutno tyto chyby vytknout, aby se jich člověk dobré vůle mohl nejen vystříhat, ale též pochopil, proč jeho zduchovnění nepokračovalo.

2. Jsou dva názory na ideál, který má člověk pojmouti. Jeden praví, že si nemáme stanovit příliš velký a vznešený cíl, protože není naděje, že jej dosáhneme, a naopak je pravděpodobné, že při jeho hledání zemdlíme. Podle tohoto názoru si máme stanovit napřed cíl nižší, až do něho dorosteme, můžeme si uložit cíl o stupeň vyšší a tak můžeme jít dál. V tom smyslu píše též Abdruschin: "Chce-li člověk hledět jen k vysokému cíli a nedbá-li řádně jednotlivých stupňů, jež ho tam vedou, nedosáhne nikdy cíle." (Str. 501)

Tuto Abdruschinovu radu musí každý považovat za velmi moudrou. Nestojí však v opozici ke druhému názoru, že si máme stanovit - aspoň na cestě k dokonalosti a k Bohu - ten nejvyšší cíl, a tím je dokonalý život s Bohem a v Bohu, nebo jak tu krátce říkám, usilovati o poznání Boha nebo o spojení

s ním. Je tu zkušenost, že čím nižší cíl si stanovím, tím méně se snažím a tím méně dosahuji. A protože nižší cíle bývají také méně ideální, je celý můj život potom méně dobrý. Je však jisto, že nikdy větší část lidí nebude umět vůbec pochopit tak vysoký a vznešený cíl a ideál, jako je spojení s Bohem, a že ti, kdo tento cíl nepochopí, budou někdy lepší než ti, kdo jej pochopí a tvrdí o sobě, že dokonce k němu míří. Je totiž dobře známo, že mnozí jen předstírají

z nějakého povýšenectví nad ostatními, že zvolili nejvyšší životní cíl. Je to jejich druh osobní sebeúcty, ale o nalezení Boha jim mnoho nejde. Proti těm správně bojuje Abdruschin. Ještě hůře jsou na tom ti, kdo se sami obelhávají, že si stanovili tak vznešený cíl, ale při tom hledají jen svůj prospěch, aniž jsou si toho vědomi. Vedle těchto ubožáků, jsou všichni poctiví lidé, kteří si třeba stanovili daleko nižší cíle, ale jsou lidmi poctivě bojujícími a zasluhujícími si podpory. Vidíme dále, že jakmile se člověk začne snažit, aby se zdokonalil, přichází mu pod ruku všechno potřebné na jeho vývojovém stupni.

Musíme předpokládat, že mezi Abdruschinovci je mnoho takových poctivých, hledajících co nejdokonalejšího života. Pro ty všechny Abdruschinova nauka může být odrazným můstkem, ze kterého skočí pak dále.

Zdá se mi nejdokonalejší ten způsob jednání, když pojmem nejvyšší ideál lidského života, tj. spojení s Bohem, avšak budeme se poctivě snažit o nalezení všech prostředků, jak se k němu dopracovat, a nebudeme se nikdy štítit i prostředků skromných, jen když jsou čisté. I skromný prostředek ke zlepšení sebe, se stává mocnou pákou pokroku, je-li posvěcen vysokým cílem, ideálem, který je tak silný, že prorazí, a prosvítá i přes nejhrubší zrna prostředků. Bůh míří k nám jen tehdy, když my sami k němu jdeme. Z tohoto hlediska správně zhodnotíme Abdruschinova slova: "Člověk musí dojít k poznání, že Spasitel na něho čeká, ale nejde si pro něho." (Str. 342) Abdruschin nešel ke Spasiteli, a proto nemohl pociťovat, že Spasitel jde k němu a k nám všem. Jak jinak bychom měli pochopiti Kristova slova o pastýři,

který zanechává celé stádo, které je v bezpečí, a odebeře se za zbloudilou ovci, než že Kristus je milosrdný, chce nás spasit a jde nám na pomoc.

Abdruschin přičítá všechny špatnosti tohoto světa vládě rozumu, a naopak citu přikládá vysoké poslání. Má však zvláštní výklad pro oboje, a tohoto výkladu si musíme všimnout, máme-li pochopiti, v čem se mýlí a v čem nikoliv.

Protože přeceňuje cit, praví, že co je zlé, to cítí každý nevýslovně až do konečků prstů. (Str. 34) Tato poučka by mohla vést k tragickému sebeklamu mnohých poctivých lidí, pokud nemají dostatek soudnosti, sebekritiky. Náš cit nás velmi často klame, ba častěji než rozum, a není-li jím kontrolován, je téměř jisté, že se zvrhne v pustý fanatismus.

Poslyšte, co říká Abdruschin o vzniku citu:

"Činnost lidského ducha vyvolává ve sluneční pleteni cit a ovlivňuje tím současně malý mozek. To je projev ducha. Tedy vlna síly, která vychází z ducha. Tuto vlnu cítí člověk přirozeně tam, kde jest duch v duši ve spojení s tělem, tedy v centru tak zvané sluneční pleteně, která předává pohyb dále k malému mozku, který je tím ovlivněn." (Str. 614) Tuto cestu "citu" považuje Abdruschin za jediné správnou, neboť praví, že "by přivodila zdravý a správný vývoj ve stvoření. Při tom by lidstvo nebylo mohlo zblouditi. Avšak člověk vystoupil dobrovolně z této dráhy." (Str. 614) Trvalým zanedbáváním, zadní mozek potlačen a tím byl spoután duch ve své činnosti. Stalo se to dědičným hříchem..." (Str. 616)

Přerušme však proud Abdruschinových výkladů, protože jsou pro většinu z nás nesrozumitelné, nemáme-li s tím, čemu Indové říkají opačný průběh prany při obrácení se Hadí síly vzhůru zkušenost. Hadí síla je podle indických nauk individualizovaná vesmírová síla, utajená na konci páteře. Do solárního plexu - sluneční pleteně - se přivádí dechem i potravinami prana - nehmotný duch, - která při různých dechových a imaginačních cvičeních, jež nemohla být Abdruschinovi neznáma, když byla známá Steinerovi, - vykonává tlak na latentní Hadí sílu a způsobuje její vzestup páteří vzhůru. Tím se zvyšuje stav vědomí, takže si člověk přestává uvědomovat postupně jen hmotu a přechází se svým vědomím do vyšších stavů. Těch stavů, zcela obdobným zmíněným už sedmi sférám, rozeznávají Indové rovněž sedm. Čtvrtý stupeň je právě stav ráje, nejvyšší dva stupně jsou stavem nebe. Abdruschin líčí vzestup Hadí síly, takže dokazuje, že sám její pohnutí zažil. Je však jisto, že ji nedostal do vyšších středisek vědomí, protože by si pak nemohl zachovati úplnou nevědomost o oněch vyšších stavech. Je známo, že i při nejmenším pohnutí Hadí síly má člověk dojem, že její síla stoupá až do hlavy nebo speciálně ze solárního plexu do zadního mozku - stoupání postranními kanálky, - právě jak líčí Abdruschin svůj "vzestup citu." Tento vzestup Hadí síly, třeba byl nepatrný, mívá za následek menší nebo větší, ale vždy jen částečné osvícení, částečné poznání různých duchovních pravd, a to nikoliv dlouhým hádáním, nýbrž jaksí prostým nazíráním nebo náhlým vhledem do jejich podstaty. Tu je také vysvětlení, proč Abdruschin tolik podceňuje činnost rozumu, která je tak pracná, vedle i pranepatrného poznání z tohoto duchovního pramene. Avšak jeho hodnocení nepřesahuje nejnižší stupeň duchovního poznání. Vzestup Hadí síly nebo naopak její klid, nemůže mít žádný vliv na zvýšení nebo na snížení činnosti zadního mozku. Při vzestupu zmíněné síly jde o pouhé pocity v oblasti zadního mozku a

solárního plexu a s těmito pocity nelze bezpodmínečně slučovat duchovní poznání, jelikož takové pocity nemusí mít následky v oblasti vědomí mimopocitového, tj. nemusí přinášeti nějaké vyšší pochopení, které by se znatelně projevilo a nezůstalo jen v podvědomí.

Abdruschin též správně poznal, že vzestup oněch pocitových vln, se podobal vzestupu citu vzhůru, a proto tvrdí, že "citové chtění jest jedinou pákou k vybavení duchovních vln síly, která spočívá v díle Stvořitelově." (Str. 475)

Popisuje dále, jak vzniká nějaký konkrétní cit, kterého si lidský duch není ani jasně vědom. Ale tento cit, neoděný dosud "nevystoupivší" až k mozku jest již to, co chová v sobě klíč, který jediné má schopnost, aby dal připojení k "živé síle", a utvořil k ní most. Z této "živé síly", spočívající ve stvoření, plyne pak ihned tolik síly do dotyčného citu, jaké jest jeho vnímací schopnost, která je podmíněná silou vůle a citu v té chvíli. Teprve tím se stává lidský, tj. "produchovnělý" cit sám v sobě živým a dostává se mu mocné schopnosti k plození. (Str. 476)

V tomto citátu jde zřejmě jen o pouhé zjištění, že ke všemu cítění - právě jako k myšlení - je třeba proudu prany. Schází, aby nám Abdruschin vysvětlil, co míní onou živou silou. Píše o tom na str. 485.

"Pohled, který má být nalezen...a kterého má být vědomě použito, jest...neutrální hlavní síla. Ona nezná rozdílů mezi dobrem a zlem, stojí mimo tyto pojmy. Je to "živá síla". Každé chtění působí jako klíč k pokladnici a najde styk s touto vznešenou silou. Dobrá vůle právě tak, jako zlá vůle...(str. 496). Tato Božská síla, která proudí stvořením a spočívá v něm jest všem lidským duchům jen propůjčena. Tito mohou ji používáním řídit, ale nemají ji v sobě. Oni ji nevlastní! Tuto sílu vlastní jen Božské. Používá ji však jen k dobru...

Až na ten konec, jde tu zase jen o jiné podání indického názoru na proudění prany, která je silou neutrální, ani dobrou, ani zlou, ale může být použita jak k dobrému, tak ke zlému, podle toho, kam se tato síla vede. Poslední věty jsou nesrozumitelné, protože Abdruschin v nich vedle sebe tvrdí, že tato síla proudí stvořením, a spočívá v něm, třeba je jen lidským duchům propůjčena, a v další větě tvrdí, že ji mohou tvorové řídit, ale nemají ji v sobě. Jedna vrstva potírá hned následující. Možná, že jde o špatný překlad.

Nyní můžeme přejít k výkladu o rozumu. Abdruschin tvrdí, že rozum je výplodem lidského mozku. (Str. 533) Nám však je řečeno, že hmota sama nemyslí, neboť pouhá hmota neoživená duší je mrtvá a neobsahuje ani nejmenší inteligence. Proto např. kterýkoliv prvek, skládající lidské tělo, nemá schopnost myslet. Ani kterýkoliv orgán sám o sobě, tedy ani mozek mrtvého člověka, bez spojitosti s ostatním organismem, nemůže myslet. Rozum není tedy výplodem mozku, nýbrž mozek je nástrojem myšlení duše. Myšlení samo je možné na jiné úrovni, než hmotné, jinými prostředky, než hmotným mozkem. Hmotný mozek je spíše filtr, který z absolutního vědomí zachycuje jen myšlenky a poznání určitého druhu a rozsahu, daného též schopnostmi smyslovými a citovými, jakož i složitějšími schopnostmi zachycujícího organismu. Abdruschin potom široce rozvíjí svou teorii, že zadní mozek podlehl činnosti předního mozku, a to je příčinou všech špatností a zla na světě. To jsou ovšem holé smyšlenky. Z toho pak vyvozuje: "Harmonické

práce společné, obou částí mozku, jež nezbytně patří k normálnímu člověku jsou pro rozumové lidi, které nazýváme materialisty, naprosto vyloučeny. Býti materialistou není chválou. Je to vysvědčení o zmrzačeném mozku...Tento nepřirozený mozek způsobí nakonec zhroucení všeho...Zatím se nedá překlenouti uvolnění mezi dvěma částmi mozku." (Str. 537)

Tímto uzávěrem Abdruschin také vskutku uzavírá každou cestu k nápravě člověka. Nikde se nedovíme, jak si má člověk počínati, aby vybědl z tohoto rozkolu. Dovídáme se jen o novém rozhořčení Abdruschina:

"Ve skutečnosti jest jen jeden nepřítel lidstva na celé čáře: Dosavadní neomezená vláda rozumu. To byl ten veliký pád do hříchu. (Str. 540, viz též str. 535)

Můžeme tedy aspoň předpokládat, že i Abdruschin si přeje harmonické rozvinutí celé lidské osobnosti, nejen po stránce rozumové, ale i citové. Tento chvályhodný závěr, který by lidstvo opravdu zbavil hrůzné jednostrannosti, však zcela zaniká v přemíře horlení. Tím více však je třeba jej podtrhnouti. To je asi ona správná cesta, kterou by měl Abdruschin propagovat.

"Protože Bůh zůstává úplně mimo pozemské rozumové vědění a právě tak i duchovno, jest právě proto rozum skutečnou překážkou...je protivníkem všeho Božského a všeho duchovního." (Str. 642)

I tento výrok by se potřeboval převést na pravou míru. Ale chtěl jsem jen ukázat, že Abdruschin nikde nedává čtenáři nějaký konkrétní program duchovního života, vedle pouhého kázání o nutnosti mravního zdokonalení. Takové zdokonalení nemůžeme podceňovat. Začátek je to dobrý, avšak je to přece jen pouhý začátek na cestě k Bohu. Duchovní život má mnoho jiných prostředků, daleko mocnějších, které mohou člověka přivést až na práh věčnosti, za pomoci milosti Boží. Bylo by jistě trestuhodné, kdyby o nich zde nebyla zmínka pro všechny, kdo je marně hledali v Abdruschinovi, ale touží jíti dále. Lituji jen, že v mezích pouhého závěru ke kritice Abdruschinova díla, nemohu podati kritický návod a že se musím spokojit se strohým vyličením příkladu Kristova.

Výklad můj bude vědomě značně jednostranný, protože pro nedostatek času ukáži jen, jak se má rozumět Kristovu výroku: "Já jsem cesta" a celkem pomínu další stejně důležité poučky: "Já jsem pravda" a "Já jsem život." Doufám však, že se mi naskytne příležitost jindy a na jiném místě nejen detailně pojednati o poučce "Já jsem cesta", nýbrž i o dalších dvou složkách Kristova příkladu.

Považuji pojednání o tom, že je Kristus cesta, platná dodnes, za zvlášť důležité pro čtenáře Abdruschinova "Poselství pravdy", protože čím dříve uvěří a pochopí, že se dá po cestě jít je Kristus, dnes jít právě jako dříve, tím snáze vybědnou ze všech nedostatků Abdruschinova učení. Proto se opovažuji vyjmouti ze všech učení Kristova, jen jednu stránku.

Historie Kristova života, bývá bohužel považována za pouhou historii, která nemá pro nás praktického smyslu. Tuto chybu nedělá jen Abdruschin, ale četní jeho vykladači.

Není však těžké ukázati, jak celý život Kristův je jedinečným příkladem, jak se má člověk ubírat k Bohu a co jej čeká na jeho pouti.

Začněme

s narozením Kristovým. Panna Maria přijímá zvěstování andělské s pokorou a odevzdaností a také s rozhodností splnit vůli Boží. Ona totiž nemusela přijmouti andělské vybídnutí a odmítnouti porodit Ježíše Krista.

Tato historie je velmi poučná. Mluví k nám o pravém a správném rozpoložení a stavu duše začátečníka na duchovní cestě. Duše začátečnickova - Panna Maria - musí se rozhodnout porodit ze sebe Krista - Boha. Jinak se nemůže v ní zrodit Bůh a živě v ní přebývat. K takovému rozhodnutí dochází ve chvíli andělského navštívení. Tomu máme rozumět asi takto: že se duše musí povznést do stavu živé víry, opravdového nadšení rozhodnutí vůle, zrodit Boha. - To je okamžik, který zažívali mnozí svatí, když byli vytrženi náhle zprostředka svého světského života a začali jasně věřit. Ale nejen to, že uvěřili, ale začali toužit potom, aby chodili s Bohem, právě jako Panna Maria. Této touze se nic nevyrovnalo, takže rázem plamen všech vášní utuchl nebo lépe řečeno obrátil se ke službě Bohu. Příkladem takového obrácení je sv. František z Assisi, sv. Augustin, sv. Hildegarda a mnozí jiní. Na počátku pravé cesty k Bohu má stát takové jejich opravdové předsevzetí od té doby - žít pro Boha a nikoliv pro svět. Proto ještě není třeba odejít ze světa. Je jen zapotřebí přestat klást kterýkoliv zájem a tužbu nad touhu po Bohu. Kdo takto začne, jest správným začátečníkem na cestě poznávání Boha a života v něm. V tom není žádné velikášství, jak jsme viděli u všech svatých. Všeobecně známý je příklad sv. Pavla. Byl na výpravě proti křesťanům, padl s koně a měl vidění Krista. Jinými slovy: Byl uchopen Kristem za ruku a odveden k němu. Mimochodem

k takovému zapůsobení Krista po jeho smrti na kříži vůbec podle Abdruschina nemohlo dojít, poněvadž Kristus s odložením svého hmotného těla ztratil všechnu vliv na lidi. Proto musel přijít nový prostředník Abdruschin. Toto obrácení mělo za následek, že se stal pokorným služebníkem Kristovým, neboť věděl, že sleduje pravdu, kterou dříve potíral. Rovněž všichni, kdo zažijí takové obrácení za jakýchkoliv okolností, i když nižší, co do stupně poznávání nejvyšší pravdy, vždycky pociťují pravý opak pýchy a velikášství. Pokorně se sklánějí, jako Panna Maria v úžase před velkým milosrdenstvím Božím, neboť vědí dobře, že do té doby nic nebo velmi málo dělali pro získání království Božího, a že vlastně byli ať vědomě nebo nevědomě na výpravě proti křesťanům a křesťanství, právě jako sv. Pavel v okamžiku svého obrácení.

Po takovém prvním obrátě v životě člověka, po tomto zrodu do živé víry, při němž se zrodil jen zcela malý Ježíšek, neschopný ještě hovořit, musíme dbát toho, abychom učinili vše na ochranu nového duchovního života v sobě. Pravím v **sobě**, protože zrození Krista se neděje nikde jinde, než ve chlévě, a ten je jasným předobrazem lidského těla. Je v něm zastoupeno vše zvířecí - osel i kráva, i duše - Panna Maria - i osvícený rozum - sv. Josef. - Zevní svět, - tj. jak malé lidské já, které se nazývá osobním jménem a považuje se za oddělenou bytost, tak i celé okolí - se brzo cítí tímto novým životem ohrožen na svém dosavadním výhradním právu vládnouti, - symbol vládce Herodesa, - a proto se snaží zahubit nový duchovní život - Ježíše. - Mlátí však slepě kolem sebe.

Tu je tedy krásně popsáno, co čeká začátečníka po prvním odhalení roušky duchovna, a jak obyčejně začátečník řeší takovou situaci. Úprkem, ústraním. Výtečná rada. Nová malá duchovní rostlina nemá být zbytečně vystavována prudkým větrům. Začátečník nemusí utíkat ze světa do kláštera -

neboť cesta do Egypta nebyla cestou do světa, nýbrž má se jen stranit diskusí a hádek. Tiše má v sobě růsti a v tajnosti chovat vše, co přijal nemá-li se vystavovat v nebezpečí, že ztratí vše, co nabyl. Vidíte, co je tu skryto praktických rad. Mám za to, že evangelisté záměrně mlčí o mládí Kristově a to ne proto, že by se byl Ježíš toulal někde po Indii a sbíral duchovní vědomosti. Na tom přece nezáleží, kde se nacházel. Záleží na tom, aby byla jasně ukázána cesta k Bohu, a ta se podobá v tomto vývojovém stadiu skrytému Ježíšovu životu. Tak se má chovat každý začátečník, až do chvíle, kdy odchází ke křtu v Jordánu a na poušť.

Vstup Ježíše do Jordánu nám ukazuje první otevření nebes, kdy se člověk poprvé stává vědomě Synem Božím. I když nebe nezůstává ještě neustále otevřeno a musí se vyjít na poušť, už je tady přece vědomí, že jsme stejně věční ve své vnitřní podstatě, jako můj Otec v nebesích.

Symbol pouště a Satana není jen symbolem zevního světa a pokušení, ale dovršení dalšího přerodu, který začal v Jordánu! Po prvním obrácení, při němž se z indiferentního člověka stává bytost vědomě jdoucí k Bohu, nastává po projití stupněm začátečníka další obrácení, při němž zprvu se rozhoduje, zda se pro člověka vůbec nebe otevře - křest v Jordánu - a posléze, zda je člověk hoden, aby pro něho zůstalo nebe na trvalo otevřeno a on slyšel neustále hlas Boží....

Popis toho, co se stalo na poušti by byl dlouhý. Chci být v dalším líčení Kristova příkladu zvláště stručný, protože vedle mnohých začátečníků v duchovním životě, je málo pokročilých, a ti si jistě vysvětlení další své cesty opatřili z dokonalejších pramenů. Stačí říci, že na stupni začátečníka umíralo v člověku převážně všechno zvířecí. Když většina zvířecích pudů je mrtva, přichází na řadu smrt, tj. obrácení - lidského, zde na poušti jde o její začátek. V první řadě se musí člověk vzdát veškeré touhy po světské moci, touhy ovládati jiné a být něčím jiným, než služebníkem bližního a Boha. Proto Ježíš příkladně odpovídá na Satanovy sliby, že všechno Ježíši dá, bude-li se mu klaněti: "Jen Bohu se sluší klaněti." Jakmile člověk překoná všechnu touhu po sebe-povýšení a sebezbožnění, - a tady jsou vážné nedostatky u Abdruschina, - může vítězně odejít z pouště, tj. přestane být pokoušen lidskými choutkami všeho druhu a bude konati své duchovní poslání bez nebezpečí, že padne pýchou. Zde by nás nemělo mýlit, že Kristus téměř od té chvíle začíná dělat zázraky. Je to součást cesty duchovně pokročilého? Duchovně pokročilý, ba i pokročilejší začátečník vidí zázraky kolem sebe na každém kroku a neví často ani, že jeho víra a milost Boží, jsou jejich strůjci. Neměl by však svou vůli vyčerpávat děláním zázraků. Ježíš Kristus měl dvojí úkol, co se týče hesla "já jsem cesta." Ukázal cestu ke spáse celému světu ve všech dobách až do skonání světa, ale též ukázal cestu ke spáse svému malému úzkému okolí, tj. tehdy žijícím lidem. Tuto dvojí stránku musíme jasně rozeznávat. - Všechny tyto zázraky, které tehdy dělal, sloužily jednak konkrétně některým tehdejšími lidem, jednak jako živý a otřásající příklad tehdejšími žijícím. Nechci říci, že by pro nás neměly významu, ale zaručeně mají význam menší, než cesta, kterou Kristus ukázal, a nemají nás přimět k tomu, abychom je napodobovali, aspoň ne na stupni pokročilých, na kterém Kristus ve skutečnosti nebyl, neboť to byl vtělený Bůh. To znamená, že všechno co ukazoval jako cestu, ukazoval ve skutečnosti jako vnitřně dokonalý. Čili jinými slovy, mohl od všeho utéci, kdyby tím byl neporušil právě

ukázkou cesty k Bohu. Od výkladu jednotlivých zázraků tedy upustíme a přejdeme hned ke smrti na kříži.

Měl bych však promluvit i aspoň o některých vlastnostech, které má mít podle vzoru Kristova duchovně pokročilejší člověk. Všimněme si, že Kristus nedělal rozdílu mezi bohatým a chudým. Nedával nikomu přednost, ať to byl cizinec nebo vlastní matka, ať to byla nevěstka nebo publikán, celník, farizej, svatý muž nebo dokonce vlastní učedník, o němž věděl, že Ho zradí. Jeho příklad lásky nesmí být v tomto směru opomenut. Pojídá chléb s Jidášem, klidně stanoví sv. Petra vůdcem církve a zároveň mu říká, že Ho Petr třikrát zapře. Uměl při tom odsoudit nepravost co nejpřísnějším způsobem, aniž se však na někoho hněval. Šlo mu o nápravu, nikoliv o zavržení kohokoliv.

Nakonec se ocitá na kříži. A to je zvlášť důležité a velmi málo chápaná část Jeho života.

Stejně jako se mnozí začátečníci mylně domnívají, že když prostomyslně rozdají všechno své bohatství a odejdou od svých příbuzných, že tím překonají všechny své sklony k lidem a k bohatství, právě tak se mýlí zase pokročilí, domnívají-li se, že ztratí sama sebe budou-li se mučit, tj. všelijak křížovat. V začátečníku se za čas může probudit mocnější touha po penězích a milém lidském prostředí, když obojí odhodil, než kdyby byl zůstal uprostřed všeho. A tato touha mu pak znemožní další postup. Stejně tak v pokročilém se může objevit touha po tom, aby zachoval si něco z úcty k sobě, a nebo se tato úcta k sobě může dokonce stupňovati, když se člověk vystavuje stále větším postům, trýzněním a modlitbám a vidí, že ostatní by to nedokázali. Tato sebeúcta v jemnějším rouše, může být úcta ke svému způsobu myšlení se současným pohlížením spatra na způsob, jak myslí a hodnotí jiní. Kristus však ukazuje, že na kříži musí být dokonale opuštěno lidské i všechno, co s ním souvisí. Proto volá: "Otče, proč jsi mě opustil." Kdyby byl neřekl tato slova, většina znamenitých duší by byla ztroskotala právě v tomto rozhodném bodě, kdy lidské musí padnout a musí být nejen zdánlivě, a i fakticky opuštěno jak člověkem, tak Bohem. Jak se má opustit člověkem, to jasně dokázal Kristus tím, že nesestoupil s kříže a před tím se dal zatknout, ačkoliv oboje mohl lehce učinit opačně. Jak se má opustit Bohem, to dokázal tím, že ani Bůh Otec mu nepomohl s kříže, neboť na něm umíral nikoliv Syn Boží, nýbrž jen Syn Člověka, jak jsme si už dokázali z evangelií. To by zasluhovalo zase dlouhého výkladu. Omezím se na dvě výstrahy.

1. Aby člověk nepovažoval za nutné zemřít v této chvíli naprosté opuštěnosti. Kdyby však umřel, bude spasen v okamžiku smrti, kdežto v dřívějším vývoji by to nebylo možné, i kdyby umřel.

2. Aby se nikdo zbytečně nevystavoval utrpení, neboť utrpení je jen jeden z pokorných sluhů Božích a má odejít ve chvíli, kdy přimělo člověka, by sebe opustil v tom bodě, kde utrpení vzniklo.

3. Třetí a nejdůležitější přerod je naznačen sesláním Ducha Svatého na apoštoly. Poznáním celé pravdy končí celý vývoj. Pravda mění zcela tvářnost člověka, jako změnila tvářnost apoštolů. Tato pravda Kristova přichází naposled, takže se běžným pozorovatelům zdá, jako by v křesťanství celá pravda vůbec nevstupovala do lidské duše, nebo jakoby bylo zapotřebí volit jiné prostředky než ty, jež jsou nás známy a vyzkoušeny. V dějinách křesťanství - jejich světců, jsme měli možnost pozorovat celou řadu případů,

kdy předsudky, které měl určitý světec, byly mu ponechány až do konce. Poznání opravdu vázlo za láskou, dobrou vůlí a životem. Zcela podle toho postupu, který nám ukázal Kristus na svých apoštolech. Do posledka Jej nechápali, doposledka Mu nevěřili tolik, aby Ho buď nezahladili nebo aspoň nezapřeli. I to je pro křesťanskou cestu velmi příznačné. Apoštolové měli před sebou osobu Kristovu a pak osobní pojetí Boha. To je po jedné stránce velmi nedokonalé, ale vystačí se s ním hodně daleko. Taková pojetí Boha brání jen jednomu: - Poznání celé pravdy. Proto Kristus pravil před svou smrtí: "Pravím vám však pravdu: Je pro vás dobré, abych odešel. Neboť neodejdu-li, utěšitel

k vám nepřijde, ale odejdu-li, pošlu jej k vám...Ale, až přijde On, Duch Pravdy, povede vás k celé Pravdě." Jan XVI, verš 7,13. - Jinými slovy: "Těm, kdo se stýkají s osobním Božstvím, zbývá jen jedna mezer: Poznání nestvořeného. Proto symbol odchodu Kristova není jen symbolem zabití člověka, ale zničení lidské podoby Boha a její přetvoření do neosobní podoby - Ducha Svatého. Apoštolové těžce nesli odloučení od osobního Boha - Krista, ale museli konec konců pochopiti, že osobní Kristus byl jen prostředníkem - jako je jím dodnes - a proto je mohl dovést jen na samý práh neosobního Božství. Tam je musel předat Duchu Svatému, neboť Bůh není stvořen podle obrazu lidského, ani podle jakéhokoliv obrazu a symbolu. Je nestvořen a jen proto je věčný. Jen opět jednu výstrahu: Nikdo z nás dosud nepoznal člověka, který by nepotřeboval prostřednictví Kristova, a proto musíme všichni přicházeti k Otci skrze Něho. Názory, že Kristus je mrtev, a že už není prostředníkem stejně živým, jako byl za dob apoštolů, jsou falešné. Stejně falešný je názor, že celá pravda je sdělitelná dříve, než člověk dospěje na konec pravdy, ukázané Kristem. Nepomůže nejdůmyslnější filosofování. Do poznání Pravdy dorůstáme podle postupu naznačeného Kristem.

V evangeliu sv. Matouše se o tom mluví:

"A hle, přistoupil k němu jeden člověk a řekl: "Mistře, co dobrého mám činiti, abych měl život věčný?" I odpověděl mu: "Co se tážeš na dobré? Jeden jest dobrý. Chceš-li však vejíti do života, zachovávej přikázání." Řekne mu: "Která?" Ježíš tedy odpověděl: "Nezabiješ, nezcizolozíš, nepokradeš, nebudeš křivě přísahati, cti otce a matku, a miluj bližního, jako sebe samého." Praví mu mladík: "To všechno jsem zachoval. Co mi ještě chybí?" Ježíš mu řekl: "Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co máš, a dej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!" (Mat. XIX, verš 16-21.)

Postup ten tedy vypadá takto:

1. Mravní výchova, ztráta nejhrubších povahových vad a navíc láska k bližnímu. Až sem též sahá Abdruschinova nauka. Dále nás vésti nechce a také nevede. Toto období jsme nazvali ztrátou zvířete.

2. Rozdání všeho, co máme. To je jinými slovy ztráta všeho lidského.

3. Následování Krista. To je projítí celé cesty Kristovy, jak byla naznačena vpředu.

Je nasnadě, že člověk nestačí na takový cíl pouhou mravní silou. Musí umět volit prostředky jiné. Působící zároveň zevně i z vnitřku. O těchto prostředcích není v Novém zákoně téměř zmínky, poněvadž, jak Kristus, tak i apoštolové předávají tyto zkušenosti osobně svým žákům, aby se nedostaly,

kam snad nepatří. Dostane-li totiž někdo třeba nejvýtečnější prostředek ke zduchovní, ale přijde-li tento prostředek v nepatřičný čas, tj. buď v době, kdy do něho vývojem nedorostl, nebo když už přes něj přerostl, pak vždycky místo kladného výsledku vznikne chaos nebo nechuť k dalšímu postupu.

Jen ještě krátká zmínka o dalších dvou vedoucích myšlenkách Kristových:

"Já jsem život" znamená, že nic, co stojí mimo Krista, není živé. Proto mohl Kristus říci: "Nechť ať mrtví pochovávají mrtvé." My, kteří nežijeme v Kristu a s Kristem, jsme duchovně mrtví, náš život se podobá smrti už svou nestálostí, krátkostí, nevědomostí a neplodností. Teprve vnikne-li do oblasti věčného Duch, můžeme nabýti ponětí o tom, co to znamená žít, a že jsme byli skutečně mrtví. "Já jsem život." - Znamená dále, že i v tom nejmenším, v čem se podobá životu věčnému, je životem Krista, je jím stále udržován a bez něho by se nadobro ztratil. Nemůže být fakticky dvou životů, ale jen jeden, a to život Boží, jehož všechno živé je odnoží, ale nikoliv něčím odděleným. Z tohoto věčného pramene bereme a z něho jsme všichni živi každou vteřinu a neustále.

"Já jsem Pravda." Kristus neříká, že je součástí Pravdy, že je kusem odděleným od Boha Otce. On je Pravdou celou. To neznámá, že bychom měli zahrnout ty, kdo mluví o pravdě, ale nepocházejí z řad Kristových učedníků. Poslouchejte hlasy všech náboženství, ale mějte na paměti, že jsme se ne náhodou narodili na Západě, kde je přirozeným zdrojem náboženského života nauka Kristova. Budeme-li toho vědomi, budou hlasy všech dob, náboženství, národů a ras vysvětlovati a přibližovati nám pochopení Krista. Je-li Kristus celou Pravdou, dospějeme k ní Jeho pomocí, i když bude postup obrácený, než jak si někteří lidé přáli: aby totiž všechna moudrost jim patřila co nejdříve a pak mohla přijít teprve láska. Jedno musí jít ruku v ruce s druhým. Není-li tu tato harmonie, celé dílo se pokazí. A láska, to je především pocit neoddělenosti od druhých a nesobectví všeho druhu. Nikdo z nás není středem vesmíru, ani Abduschin. Proto neplatí Jeho slova: "Již třikrát byla dána člověku příležitost, aby správně poznal vůli Boží. Jednou Mojžíšem, který byl k tomu inspirován, po druhé Ježíšem, Synem Božím, který nesl v sobě Pravdu. Po třetí a naposled v Poselství Grálu, které je rovněž čerpáno přímo z Pravdy. (Str. 169)

Ne třikrát, ale tisíckrát k nám už mluví Kristus. On je nejen v Mohamedovi, Zoroastrovi, Quetzalkoatlovi, Krischnovi, Ramovi a Buddhovi, nýbrž živ je v nejmenším z bratří našich. V kráse slunce můžeme Jej viděti každý den vznášeti se na obloze. V něžnosti kvítku můžeme zřít velikost jeho lásky a v prosebném pohledu žebrákově a nemocného, jeho touhu, abychom všichni byli svobodní a šťastní.

Staňme se maličkými, abychom se odvážili s dětskou samozřejmostí a prostotou po něm vztáhnouti ruce. Ucítime, že byly uchopeny a poznáme, že již nikdy nebudou puštěny.

20. ledna 1949

O B S A H

Úvodem.....	str. 1
Vývoj stvoření.....	str. 4
Abdruschin-Kristus.....	str. 11
Bůh v nás.....	str. 15
Karma.....	str. 18
Cesta ke spáse.....	str. 20